

URIERUL UCRAINEAN

Serie nouă, nr. 359-360 / mai 2018

Luptați și veți învinge!

M. Ulebrany

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

Ziua Europei, aniversată la 9 mai, este dedicată păcii și unității în Europa. Această dată a fost aleasă în amintirea Declarației făcute, în 1950, de ministrul francez al afacerilor externe de atunci, Robert Schuman, care, pentru a face imposibil războiul între europeni, propunea stabilirea unei noi forme de cooperare politică pe bătrânul continent. Practic, ministrul francez propunea crearea unei instituții europene supranaționale, însărcinate cu gestionarea in-

În fața provocărilor de tot felul, Europa de astăzi este un spațiu al libertății și democrației, al dialogului și diversității, al prosperității și al șanselor egale. În cei 11 ani de când România a devenit membră a Uniunii Europene, românii au făcut pași importanți spre transformarea societății în beneficiul cetățenilor. Astăzi țara noastră este o sursă de stabilitate și democrație într-o regiune complicată, un partener angajat în susținerea statului de drept, în apărarea li-

Din agenda
deputatului UUR

pag. 2

Din activitatea
conducerii UUR

pag. 3

Olimpiada de Limba și
literatura ucraineană
maternă, etapa
națională

pag. 6-7

Tabăra tinerilor ucraineni
pe malul Dunării

pag. 7

A X-a ediție a
„Zilelor culturii slave”
la Cluj-Napoca

pag. 8-9

Concursul de recitare
a poeziei ucrainene,
faza națională

pag. 10

Concursul Național
„Istoria și tradițiile
ucrainenilor”

pag. 11

Pelerinaj în Anul
Centenar

pag. 12

Sylvestr Iarycevskyi
omagiat la Suceava

pag. 14

Ziua Europei, sărbătoarea păcii și unității

dustriei cărbunelui și oțelului, sector care constituia, la vremea respectivă, baza întregii puteri militare.

Un an mai târziu, statele fondatoare Franța, Germania de Vest, Italia, Belgia, Luxemburg și Olanda s-au întâlnit la Paris și au semnat Tratatul Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului, care a devenit apoi Uniunea Europeană de astăzi.

În 1985, liderii Comunității Europene, întruniți în cadrul summitului de la Milano, au adoptat drapelul – simbol cu un rol important în celebrarea Zilei Europei – și au decis ca la 9 mai să fie sărbătorită Ziua Uniunii Europene, organizație având ca imn „Oda Bucuriei” din „Simfonia a IX-a” de Beethoven.

Ulterior, la acest complex proiect de construcție europeană s-au alăturat Irlanda, Marea Britanie (din 23 iunie 2016, aceste două țări au ieșit din UE) și Danemarca (1973), Grecia (1981), Spania și Portugalia (1986), Suedia, Austria și Finlanda (1995), iar la 1 mai 2004, noi zece state: Cehia, Ciprul, Estonia, Letonia, Lituania, Malta, Slovacia, Slovenia, Polonia și Ungaria și la 1 ianuarie 2007, Bulgaria și România. La 1 iulie 2013, Croația a devenit cel de-al 28-lea stat al UE. Uniunea Europeană are în prezent 27 de state membre.

bertăților fundamentale și în promovarea economiei de piață. După momentul aderării la Uniunea Europeană, putem afirma că am parcurs etape importante. Dar procesul de integrare nu este încă finalizat. Avem convingerea că, în scurtă vreme, vom face pași semnificativi pentru a deveni membri ai Spațiului Schengen.

Ca și în anii trecuți, de Ziua Europei, peste tot în Uniunea Europeană, au fost organizate diverse activități și evenimente. După cum transmit agențiile de presă, mii de cetățeni europeni au participat la vizite, dezbateri, concerte, expoziții de carte și fotografii, proiecții de filme artistice și documentare.

Ziua Europei a fost sărbătorită cu mare fast și în țara noastră. Președintele Klaus Iohannis a oferit o recepție dedicată acestui eveniment în grădina Palatului Cotroceni. Cu acest prilej, șeful statului, printre altele, a afirmat: „Am sărbătorit recent zece ani de la semnarea Tratatului de aderare a României la UE. România este astăzi nu doar un stat profund atașat de valorile care definesc UE, ci și o șansă de stabilitate și democrație într-o regiune complicată, un partener angajat în susținerea statului de drept, în apărarea libertăților fundamentale și promovarea economiei de piață” (Mediafax).

Ion ROBCIUC

Din agenda deputatului UUR

De la ultima apariție a rubricii până la predarea acestei noi ediții către redacție, activitatea deputatului UUR, pe lângă agenda parlamentară încărcată și activitatea organizatorică intensă în cadrul Uniunii noastre, a fost marcată de preocuparea pentru exercitarea drepturilor garantate prin legile statului, precum și de transmiterea adecvată a mesajului de unitate adoptat de Radă la 18-19 aprilie a.c.

Legea „Petrețchi”

Anunțăm în debutul rubricii anterioare propunerea legislativă privind instituirea zilei de 9 noiembrie ca Ziua limbii ucrainene. Anunțăm că primul pas fusese făcut cu dreptul, în sensul că proiectul fusese avizat favorabil în unanimitate de Comisia pentru administrație publică și organizare teritorială a Senatului României și prefigurau etapele de urmat conform procedurii de legislație.

Fiind vorba de o lege specifică misiunii domnului Nicolae Miroslov Petrețchi de reprezentant al comunității noastre etnice, l-am abordat din nou pe parlamentar pentru a cunoaște stadiul înfăptuirii importantului proiect.

— **Știm că procedurile parlamentare sunt relativ încete, mai ales atunci când proiectele nu sunt inițiate de majoritate. S-a mai întâmplat ceva cu Ziua limbii ucrainene?**

— *S-a întâmplat ceva foarte important. A fost adoptată în Plenul Senatului.*

— **Formidabil! Atât de repede?**

— *În Parlament se mai și lucrează. Adevărul e că, felicitându-mă pentru adoptare, unii colegi senatori au ținut să remarcă și ei celeritatea procedurii.*

— **Ați declarat în interviul anterior următoarele. „Speranța nu e ca proiectul „să treacă”, ci să fie adoptat cu o largă majoritate”. Așa s-a întâmplat?**

— *Din fericire, nu.*

— **Cum adică „din fericire”? Nu a fost o largă majoritate?**

— *A fost unanimitate! Proiectul a fost adoptat de Senatul României în unanimitate, ceea ce m-a bucurat foarte mult. Dedic acest succes legislativ tuturor conaționalilor, și în mod special mamelor ucrainence, profesorilor, preoților, jurnaliștilor, celorlalți intelectuali, formațiilor folclorice, care, de-a lungul deceniilor, au menținut vie limba noastră strămoșească.*

— **Urmează parcursul în Camera Deputaților. Repet întrebarea din discuția anterioară: credeți că vom avea legea finalizată și în Camera decizională până la toamnă?**

— *Îi informez cu multă satisfacție pe cititori că proiectul a și fost avizat de Comisia de cultură și de Comisia pentru drepturile omului.*

— **Ați participat personal la dezbateri?**

— *Da, și a fost necesar. În una dintre comisii, anumiți reprezentanți ai PNL s-au opus inițial pentru motivul că în Ucraina nu există o lege similară pentru limba română. Am reacționat și, până la urmă, avizul a fost dat în unanimitate.*

Avem dreptul să participăm la conducerea școlilor

Conform art.45 din Legea educației naționale

nr.1/2011, minoritățile naționale au dreptul la reprezentare proporțională cu numărul de clase în organele de conducere ale unităților de învățământ în care se predă și în limba maternă a acestor minorități. Mai precis, conform legii unul dintre directori ar trebui să fie cadru didactic din rândul minorităților respective.

Cu toate acestea, printr-o analiză întreprinsă cu alți 6 parlamentari ai minorităților naționale, s-a constatat că într-un număr de 151 unități de învățământ, dintre care 9 în limba ucraineană, acest drept nu se respectă.

Motivul invocat de funcționarii MEN este Ordinul MECTS (acronimul de la acea vreme a denumirii ministerului de resort) nr.4.865/2011 privind aprobarea Normelor metodologice aferente este că prin acele norme s-a condiționat ocuparea funcției de director adjunct de un număr minim de clase.

Pornind de la principiul „că norma metodologică nu este mai presus de lege”, cei 7 parlamentari, între care și dl Nicolae Miroslov Petrețchi, au adresat o întrebare scrisă ministrului Educației Naționale, însoțită de lista celor 151 de unități școlare.

Vom informa cititorii despre răspunsul așteptat.

Unitate, nu dezbinare

Cu prilejul zilei de 9 mai (Ziua Europei) deputatul UUR, Nicolae Miroslov Petrețchi, a prezentat de la înalta tribună a Parlamentului României o declarație politică pe care o redăm pe larg. Regăsim de data aceasta, prin referiri corespunzător mai largi, crezul de luptător pentru unitate împotriva dezbinării care a marcat, la scara obștei noastre, ședința Consiliului (Radei) UUR din 18-19 aprilie a.c.

Cităm din declarația privind Ziua Europei:

„De ce oare sărbătorim Ziua Europei la aceeași dată cu Ziua Victoriei împotriva hitlerismului? Răspunsul stă chiar în această coincidență: la 9 mai 1945 s-a pus capăt celui mai mare prăpăd continental, se încheia un apogeu al urii și distrugerii, creându-se speranța de pace și unitate.

Războaie au cunoscut toate continentele, cu excepția, deocamdată, a Antarcticii. Dar nicăieri pe planetă conflagrațiile nu au fost atât de pregnant determinate de alternativa unitate-dezbinare la scară continentală. În 1945, părea că dezbinarea nu-și va mai arăta colții, domnea încrederea în unitate. Pe această încredere s-a clădit Uniunea Europeană. Este oare acest edificiu solid și indestructibil?

Cred că în fiecare an sărbătorirea Zilei Europei nu ar trebui să strălucească numai prin festivități și recepții. Ar trebui să privim spre anul european încheiat și să vedem cu luciditate și responsabilitate care este trendul: spre unitate ori spre dezbinare?

Ca deputat al ucrainenilor din România declar sincer că nu am motive de liniște. Și în țara noastră de origine, și în patria noastră de adopție, dar și pe continent se înmulțesc semnele dezbinării. Dacă nu le vom acorda atenție, s-ar putea ca peste nu mulți ani să nu mai avem ce sărbători”.

Mingea e acum la Primăria Sighet

În numărul din luna martie al publicației, am relatat despre împotmolirea proiectului de reabilitare a clădirii Liceului Pedagogic „Taras Șevcenko”. Dificultatea problemei era scoasă în evidență și de primarul municipiului Sighetu Marmăției, dl Horia Scubli, ale cărui demersuri pe la toate autoritățile se izbiseră de argumentul că devizul depășește plafonul stabilit printr-o hotărâre de Guvern din anii trecuți. Se impunea obținerea unei derogări.

Deputatul UUR s-a documentat asupra posibilității obținerii unei derogări motivate și s-a adresat printr-o amplă scrisoare domnului viceprim-ministru al Guvernului, Paul Stănescu.

Cu aceeași seriozitate, la data de 10 aprilie a.c., domnul viceprim-ministru Paul Stănescu i-a răspuns domnului deputat Nicolae Miroslov Petrețchi că a emis un ordin prin care a aprobat includerea obiectivului de investiții «Reabilitarea Liceului „Taras Șevcenko”» în PNDL cu o alocație bugetară multianuală de 937.174 lei.

Răspunsul previne că specialiștii MDRP au emis o serie de solicitări pentru clarificarea devizului general, fiind așteptat răspunsul Primăriei Sighetu Marmăției. Dl deputat Petrețchi ne-a comunicat că va urmări în mod special ca răspunsul Primăriei să fie dat cât mai curând și procedurile să evolueze pe făgașul dorit.

Din culisele TVR

Cititorii au observat că, de câțiva vreme, manifestările culturale organizate de UUR au început să fie difuzate cu regularitate în emisiunile de profil ale Televiziunii naționale. Nu este deloc întâmplător. La intervenția energică a deputatului UUR s-a pus capăt unei practici haotice din instituția respectivă.

Membrii comunității noastre etnice observaseră, desigur, că la toate manifestările importante sunt prezenți și ziariști, între care, întotdeauna, echipele TVR. Cu toate acestea, și cu toate că televiziunea publică are rubrici speciale destinate minorităților naționale, pe post apăreau știri și reportaje pentru acțiuni mult mai puțin importante, iar despre ale ucrainenilor nu. Deputatul UUR și-a pus întrebarea: „Este efectul unei politici editoriale ostile sau al voluntarismului echipelor de filmare?”. Ca secretar al Comisiei pentru cultură, arte, mijloace de informare în masă a Camerei Deputaților, dl Petrețchi a constatat că în TVR atât la nivelul conducerii, cât și al corpului redacțional, domnesc voluntarismul, comoditatea, uneori mercantilismul, pe scurt e un haos. Acest haos se manifesta și în practica echipelor de filmare de a se deplasa unde vor și de a valorifica sau nu, după cum vor, documentarea din teren.

Transmițându-se observații ferme Consiliului de Administrație al TVR, s-a obținut în mod clar o îndreptare a practicilor, evenimentele comunității ucrainene fiind reflectate pe micile ecrane așa cum le recomandă valoarea lor culturală, artistică și etnografică.

Observator

Comunicat

Din activitatea conducerii Uniunii Ucrainenilor din România

Continuăm să informăm cititorii noștri despre activitatea conducerii Uniunii Ucrainenilor din România.

În zilele de 18-19 aprilie 2018, la sediul central al UUR, a avut loc ședința de lucru ordinară a Consiliului UUR.

În prima parte a lucrărilor ședinței a fost analizat modul de utilizare de către filialele județene și, respectiv, de către comisiile UUR a fondurilor alocate pentru anul 2017 și pe primul trimestru al anului 2018, rezultând că activitățile și bugetul stabilite pe anul 2017 și pe trimestrul I al anului 2018 s-au derulat cu respectarea legislației în vigoare, iar documentele justificative au fost întocmite corect și înaintate la timp compartimentului de specialitate din cadrul UUR. La finele anului 2017, s-a realizat și inventarierea patrimoniului UUR, documentele întocmite în acest sens fiind înaintate la timp la sediul central.

A urmat prezentarea devizelor estimative (19 devize) pentru activitățile planificate a se desfășura în luna mai conform Planului de acțiuni culturale aprobat de Consiliul UUR la finele anului trecut. În principal acțiunile planificate a se desfășura în luna mai a.c. se referă la organizarea și desfășurarea concursurilor de recitare a poeziei ucrainene, desfășurarea unor acțiuni pentru marcarea unor tradiții și obiceiuri specifice ucrainenilor, excursii și vizite de documentare, întreceri sportive etc. Sumele solicitate pentru aceste acțiuni s-au înscris în limitele planificate inițial, fiind aprobate de Prezidiu în totalitate.

În cadrul ședinței au fost analizate și aprobate un număr de 35 de referate de necesitate prin care se solicita alocarea sumelor de bani pentru achiziționarea unor obiecte de mobilier, piese de schimb pentru autoturismele UUR, dotarea filialelor UUR, realizarea unor materiale de promovare a filialelor, cheltuieli gospodărești și de altă natură care se înscriu în limitele fondurilor existente ale bugetului aprobat și ale legislației în vigoare, fiind aprobate în totalitate cele pentru care au fost înaintate și documentele însoțitoare necesare.

Un punct de sine stătător analizat în cadrul ședinței a fost situația dotărilor și a investițiilor, care s-a referit la achiziționarea costumelor populare pentru formațiile de dansuri ale UUR, dotarea filialelor UUR.

Lucrările au continuat cu discutarea situației ansamblurilor artistice ale Uniunii Ucrainenilor din România în vederea analizării activității acestora, precum și prezentarea adreselor venite din partea filialelor pentru îmbunătățirea activității ansamblurilor aparținând Uniunii. În acest sens, Comisia constituită a propus recompensarea conducătorilor ansamblurilor artistice diferențiat, în raport cu numărul membrilor din formație, dificultatea prestației, palmares și performanțe, premii și recunoașterea națională și internațională, articole în presă și mass-media, urmând ca hotărârea finală să se ia la următoarea ședință a Consiliului.

Referitor la încheierea unor acorduri și protocoale de colaborare dintre UUR și alte instituții și organizații cu activități similare sau care pot veni în sprijinul UUR din țară sau din Ucraina, a fost făcută o scurtă informare cu protocoalele și acor-

durile încheiate până în prezent (consilii raionale din Ucraina, CJ Maramureș) și cele în curs de finalizare Universitatea București, Primăria Cernăuți, SRTV), fiind îndemnate și comitetele filialelor UUR să demareze astfel de acțiuni pe plan local urmând ca acestea să fie finalizate la nivel central.

Un punct important al ordinii de zi a fost înaintat de dna Elvira Codrea care a prezentat și un amplu raport de activitate privind situația învățământului în limba ucraineană, stadiul realizării manualelor în limba ucraineană, respectiv, organizarea și desfășurarea Olimpiadei de Limba și literatură ucraineană. Având în vedere că pe această temă au fost publicate materiale în ziarele UUR nu ne vom opri în articolul de față asupra acestei probleme.

Un punct separat al ședinței, devenit permanent și plin de conținut l-a constituit raportul de activitate prezentat de dl Petrețchi Miroslov Nicolae, deputat al minorității noastre în Parlamentul României. Probleme de detaliu vor fi reflectate în rubrica specială „Din agenda deputatului UUR“.

Un punct special în cadrul dezbaterilor Consiliului l-a constituit situația creată ca urmare a intensificării acțiunii unor persoane cu intenții de destabilizare și de scindare a unității dintre ucrainenii din România prin constituirea unor organizații paralele cu cele ale ucrainenilor, din etnici ucraineni, în localități în care până acum se vorbea doar de existența ucrainenilor. Luând în dezbateri raportul privind stadiul respectării Rezoluției de la Cluj-Napoca și identitatea comunității etnice a ucrainenilor din România între deziderate și realități și raportul privind stadiul respectării Rezoluției de la Cluj-Napoca, cu unanimitate de voturi Consiliul UUR a hotărât convocarea Congresului Extraordinar al UUR în ziua de 23 iunie, începând cu ora 9.00, la Sighetul Marmăției cu următoarea ordine de zi:

1. Activitatea UUR de la Congresul VII și până în prezent;
2. Activitatea deputatului UUR în Parlamentul României;
3. Informarea privind bilanțul financiar contabil pe anii 2016-2017 și bugetul pe 2018;
4. Unitatea și identitatea comunității etnice a ucrainenilor din România între deziderate și realități;
5. Diverse.

La ultimul punct al ordinii de zi, au fost prezentate o serie de invitații primite din partea partenerilor din țară și din Ucraina pentru a participa la acțiuni culturale, festivaluri, reuniuni, consfătuiri etc., care au fost analizate stabilindu-se participanții la fiecare acțiune în parte. Congresul mondial al ucrainenilor din diasporă va avea loc la Kiev, Ucraina în perioada 24-27 septembrie 2018, fiind stabilită cota de participare de 25 delegați pentru organizații ce au până la 100.000 de membri.

Următoarea ședință de lucru a Consiliului va avea loc la o dată ce va fi comunicată în timp util filialelor.

*Material realizat de vicepreședintele UUR
Victor HRIHORCIUC*

NIPRUL PLÂNGE SÂNGERÂND

De pe maluri vii, de Nipru
Se ridică înspre noi
Membrele celor ce-au fost
Căzăcime și eroi
Înrobitu-l-au cea șleahță
Mai apoi, păgâni, muscalii
N-au știut niciunii însă
Că, pe unde i-au dus caii,
Luptătorii n-au pierit
Stirpea brav zaporojeană
Le-a cam supraviețuit...
Și nici leșii, nici muscalii
N-au scăpat de sabia lor
Iar din neant... veni lumina
Cu-un destin izbăvitor.

Ionuț MUTU

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine în exclusivitate autorilor. Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

**Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București
Telefon: 021.222.0724,
Tel./fax: 021.222.0737
E-mail:
curierul.ucrainean@gmail.com**

**Redactor-șef:
Ion Robciuc**

**Redactor:
Kolea Kureliuk**

**Tehnoredactare:
Ștefania Ganciu**

**Tiparul executat la
Tipografia
„S.C. SMART
ORGANIZATION SRL“**

Tot mai mulți credincioși ortodocși din Ucraina vor să aibă Biserică Autocefală Unică

Întotdeauna, după obținerea independenței de stat, primul lucru care trebuie avut în vedere se referă la autocefalia Bisericii. Așadar „În conformitate cu tradițiile lumii ortodoxe, Ucraina, ca stat independent, nu are numai dreptul, ci este chiar obligată să-și constituie o astfel de Biserică și să asigure recunoașterea ei din partea Ortodoxiei mondiale“, a afirmat Președintele Ucrainei.

Șeful statului a subliniat: „Numeroasele sondaje arată că tot mai mulți cetățeni ortodocși ai Ucrainei vor să aibă, așa cum se întâmplă în întreaga lume ortodoxă și în majoritatea țărilor ortodoxe, Biserica Ucraineană Autocefală Uni-

că“, care din punct de vedere euharistic să fie unită cu alte biserici autocefale, dar administrativ să fie independentă de orice jurisdicție bisericească din afara țării. Mai ales de cea care este direct legată de țara agresoare“, a subliniat Președintele.

În numele și la cererea milioanelor de cetățeni ai Ucrainei de confesiune ortodoxă, Președintele Ucrainei s-a adresat Patriarhului Ecumenic Bartolomeu pentru acordarea Tomosului de autocefalie Bisericii Ortodoxe din Ucraina. La cerere au fost atașate hotărârea Radei Supreme de susținere a acestei cereri, precum și

dorințele ierarhilor bisericilor ortodoxe ucrainene.

Sinodul Patriarhatului Ecumenic a luat hotărârea să declanșeze procedurile necesare pentru acordarea autocefaliei Bisericii Ortodoxe din Ucraina. Între altele, urmează să fie informate asupra acestor proceduri celelalte biserici ortodoxe autocefale.

Președintele Petro Poroșenko este convins că acest Tomos mult așteptat va constitui nu numai triumful Ortodoxiei, ci și actul de restituire a unui adevăr istoric profund. „Sunt ferm convins că obținerea Tomosului de autocefalie de către Biserica Ortodoxă Ucraineană va duce la o imensă însuflețire a spiritului național ucrainean“.

De asemenea, Tomosul de autocefalie a Bisericii Ortodoxe Ucrainene va consolida independența Ucrainei, a afirmat Președintele Petro Poroșenko.

Ion ROBCIUC

GUST, CULOARE ȘI MUZICĂ LA IAȘI

Frumoasa tradiție de a organiza la Iași un „festival“ al gastronomiei ucrainene a continuat și în acest an, într-un cadru natural, Motelul Bucium,

care s-a pliat pe ceea ce au gândit și realizat organizatorii. O acțiune devenită populară și mult așteptată de membrii organizației noastre, de reprezentanții autorităților locale, ale minorităților

din Iași, precum și de colaboratorii noștri a ajuns la cea de-a cincea ediție. An de an numărul participanților a crescut (dacă în anul precedent am avut în jur de 70 de participanți, anul acesta numărul acestora a ajuns la circa 100), chiar ne-am pus problema că la un moment dat va trebui să ne gândim să facem o astfel de acțiune undeva în aer liber și cu o implicare mult mai largă, cu reprezentanți de la alte filiale și chiar de la alte minorități. Acțiunea s-a dorit a fi o împletire a plăcutului cu utilul, a muzicii, cântecului ucrainean, pe de o parte, și, pe de altă parte, a gustului inegalabil al mâncărurilor tradiționale și mai noi ucrainene. Colaborarea noastră de dată recentă cu conducerea Restaurantului „Fan Arena“ din Cernăuți a fost de bun augur în acest sens. Domnul Șechman Gary, managerul restaurantului a răspuns cu bucurie invitației noastre, fiind de acord să ne pre-

zinte din tainele bucătăriei ucrainene, dar nu numai atât, echipa ce-l însoțea a venit și cu unele produse din Ucraina ca să fie siguri că mâncărurile ce le vor pregăti vor reuși să încante participanții la acțiune. Și trebuie să recunoaștem că lucrul acesta le-a reușit pe deplin.

Scopul acestui eveniment: să promoveze o alimentație sănătoasă, păstrarea și reînvierea vechilor rețete, dar și a unor inovații în domeniul bucătăriei naționale.

Deși în intenția noastră era ca la această acțiune să participe și reprezentanți din partea filialelor județene Tulcea, Botoșani, Suceava și Maramureș, precum și alți invitați din țară și din Ucraina, din motive obiective (suprapunere de acțiuni) aceștia nu au putut onora

invitația noastră.

Printre invitații de onoare ai evenimentului au fost: președintele Uniunii Ucrainenilor din România dl Petrețchi Miroslav Nicolae, dl Pavel Nekrasov, din partea Ambasadei Ucrainei la București, șeful departamentului relații externe din cadrul Consiliului orașenesc Cernăuți, Serhi Kurinyi, dl Viktor Kipiș din partea Administrației Regionale Vinnyțea, vicepreședinte Consiliului Județean Iași, dl Chirilă Victor împreună cu soția sa, dl Romeo Olteanu, vicepreședintele Consiliului Județean Iași, dl Paul Butnariu împreună cu un număr de colaboratori din partea Camerei de Comerț și Industrie din Iași, dl Ardelean Adrian, directorul Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Iași, dl Sorin Iacoban, directorul Complexului Studențesc „Tudor Vladimirescu“ din Iași (fostul deputat de Iași), profesori de la Catedra de slavistică a Universității „Alexandru Ioan Cuza“ din Iași, dnii directori Vornicu Gheorghe și Gorovei Ilie, împreună cu alți profesori cu care colaborăm de la Colegiul Național de Artă „Octav Băncilă“, reprezentanți ai minorităților cu care colaborează organizația noastră, membrii organizației noastre și alți invitați.

Evenimentul a fost deschis de președintele Organizației Iași a UUR. În cuvântul de deschidere, acesta a subliniat contextul în care Organizația Iași a pregătit și a desfășurat acest eveniment și a prezentat invitații de onoare.

În continuare, președintele Uniunii Ucrainenilor din România, dl Petrețchi Miroslav Nicolae, reprezentantul Ambasadei Ucrainei la București, dl Pavel Nekrasov, și dl Romeo Olteanu, vicepreședinte al Consiliului Județean Iași, în alocuțiunile domniilor lor, au subliniat contribuția filialei Iași, deși mică ca număr de membri, dar foarte activă și cu o implicare majoră în organizarea diferitelor evenimente proprii, cât și a celor organizate de autoritățile locale, în județ și în afara acestuia. Bucătăria populară tradițională ucraineană este o moștenire culturală a poporului nostru ca și limba și arta; este o realizare foarte importantă de care trebuie să fim mândri. În consecință, astfel de acțiuni sunt binevenite și merită să fie promovate.

Un cadou frumos pentru oaspeții evenimentului a fost programul de cântece și dansuri prezentat de formația „Koraly“ din Ucraina, completat cu un buchet de melodii românești în interpretarea dnei profesoare Zaharov Otilia, voce și chitară.

Printre momentele evenimentului a atras atenția o mică expoziție de cărți de bucate în limba

ucraineană, precum și de broșuri pregătite de membrii organizației noastre pe teme culinare cu ocazia evenimentelor anterioare. Participanții au avut posibilitatea să vadă diversitatea și specificitatea rețetelor culinare ucrainene. În afară de cărți, oaspeții noștri au putut lua cunoștință cu o serie de sfaturi practice în ceea ce privește o alimentație sănătoasă și corectă de pe posterele prezentate cu această ocazie.

Pentru oaspeții veniți din Ucraina, în timpul avut la dispoziție, am organizat o excursie de cunoaștere a Iașului și a împrejurimilor acestuia și o vizită la sediul filialei noastre.

La final, am simțit că munca noastră nu a fost zadarnică, aprecierile și urările exprimate la adresa noastră ne îndeamnă să continuăm să organizăm și astfel de evenimente poate în viitor în colaborare și cu celelalte minorități din Iași sau, cine știe, poate o să propunem și un festival interjudețean în acest sens cu participarea și a altor organizații județene.

Victor HRIHORCIUC,
președintele filialei Iași a UUR

Corul „Vocile Ronei” la Festivalul cântecului și dansului ucrainean din Ruscova

Filiala Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România, împreună cu organizația locală din Ruscova au organizat duminică, 15 aprilie 2018, „Festivalul cântecului și dansului ucrainean”.

La festival au fost invitate toate formațiile artistice din localitățile ucrainene din Maramureș și două formații artistice din Ucraina.

Festivalul a fost deschis de președintele UUR, filiala Maramureș, prof. Miroslov Petrețchi, care i-a invitat pe scenă pe primarul comunei Ruscova, pe deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi, președintele UUR, oaspeții din Ucraina și pe dl Pinte Mariciuc, președintele Organizației UUR Ruscova. Un grup de preoți în frunte cu vicarul Ivan Pițura, a rostit „Tatăl nostru”. Primarul comunei Ruscova, Ivan Turcin, și-a exprimat bucuria și mulțumirea că UUR organizează asemenea acțiuni culturale. Deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi a lăudat Ruscova, o comună ucraineană dintre cele mai mari din Maramureș, cu oameni harnici și activi. Aici a fost organizată prima activitate culturală de către UUR nou formată, în 1990, la care a participat și domnia sa. Oaspeții din Ucraina și-au exprimat bucuria de a veni în România, de a se întâlni cu ucrainenii și de a participa la acțiuni culturale artistice la nivel înalt.

Festivalul l-a început formația comunei gazdă. Grupul vocal feminin „Rusceanca” condus de prof. Mihaela Miculaiciuc a interpretat câteva cântece ucrainene, soliste fiind fiicele dânei. A urmat grupul de copii din Ruscova coordonat de Dulibabici Tudor.

O prezență deosebită a avut-o corul mixt din Rona de Sus „Vocile Ronei”. Acest vestit cor ucrainean se apropie de 70 de ani de activitate. De-a lungul anilor a avut 10 dirijori, învățători sau profesori. Are un repertoriu bogat. Sunt coriști care cântă de 40, 50 și chiar 60 de ani, printre ei numărându-se și doi foști dirijori: Opișan Maria (Kramar) și Opișan Elek. Din timp în timp, corul se înprospătează cu elevi de liceu și studenți. Din corul „Vocile Ronei” face parte și președintele UUR Maramureș, prof. Miroslov Petrețchi, și a cântat și deputatul Nicolae Miroslov Petrețchi, ba a făcut parte și din echipa de dansuri „Sokoly”. De doi ani în acest cor intră și câțiva coriști din Poienile de sub Munte, care formează și un grup vocal bărbătesc separat, de mare succes. Dirijoarea actuală a corului este prof. Geta Petrețchi care de 18 ani e și instructora formației de dansuri „Sokoly”, în prezent „Sokoleata”.

Dar ce m-a determinat să scriu aceste

rânduri este și faptul că la acest spectacol a fost prezent și cel mai longeviv dirijor al corului și al orchestrei de mandoline din Rona de Sus, înainte de anii '90, înv. Ardelean Nicolae, împreună cu soția, dar în sală, ca spectator.

A urmat grupul bărbătesc „Vocile munților” din Poienile de sub Munte, coordonat de prof. Mihai Macioca după care au urmat cinci dansuri ucrainene interpretate de ansamblul de dansuri „Me-rejvo” din Ucraina, condus de prof. Olha Kvețko intercalate de cântecele interpretate de grupul vocal „Veselka” din Lunca la Tisa, coordonat de prof. Ana Sambor, grupul vocal din Crasna Vișeuului pregătit de prof. Gheorghe Mocernac. O apariție mai nouă au fost grupurile vocale din Bocicioiu Mare și Crăciunești. Bine s-a prezentat și grupul vocal din Repedea, pregătit de Ivan Recalo. A încheiat spectacolul formația vocal-instrumentală „Ceremoș” din Verhovyna, Ucraina.

A fost un spectacol de zile mari. Merită laude toate formațiile, iar corului „Vocile Ronei”, în care cânt și eu de peste 50 de ani, îi doresc viață lungă și succes.

Ileana DAN

Activități culturale organizate de filiala Timiș a UUR

La 21 aprilie 2018, Uniunea Ucrainenilor din România, filiala Timiș a organizat la Casa Ucraineană situată la Muzeul Satului din Timișoara o acțiune culturală care a ajuns la a 6-a ediție, acțiune intitulată „Meșteșugari ucraineni în Banat”. Au

participat meșteșugari din Timiș, Caraș-Severin, Maramureș, Suceava, prezentând și mâncăruri tradiționale specifice zonei unde trăiesc sau de unde provin. În cadrul acțiunii a fost prezentată o paradă a costumelor tradiționale ucrainene. A fost

cântec, joc și voie bună în acompaniamentul formației ucrainene „Huțulii din Banat”. La eveniment au luat parte invitați reprezentând Consiliul Județean Timiș, primari din localitățile unde există minoritatea ucraineană, presa, radio și TVR Timișoara. În încheiere, dl președinte Hleba Gheorghe a mulțumit tuturor participanților, organizatorilor, membri ai Comitetului UUR, filiala Timiș, dar și organizațiilor ucrainene locale pentru buna organizare a acestui eveniment.

Formația ucraineană „Huțulii din Banat” a participat la Festivalul-concurs organizat de Consiliul Județean Timiș și Casa de Cultură din Timișoara la care au fost prezenți peste 1500 de artiști români și ai minorităților bulgară, rromă, aromână, maghiară, croată, italiană, slovacă, sârbă și, bineînțeles, ucraineană. Numărul artiștilor aparținând minorităților a fost de 682 persoane. Uniunea Ucrainenilor a participat cu Formația artistică „Huțulii din Banat” obținând următoarele premii: la secțiunea instrumentală până la 18 ani, violonista Hrin Nicoleta a obținut premiul I, la secțiunea instrumentală peste 18 ani, naistul Hrin Nicolae a obținut premiul II, la secțiunea vocală solista Hrin Ana a obținut premiul II. La secțiunea meșteșugari, Hrin Nicolae, constructor de instru-

mente muzicale, a obținut premiul I. La 17 iunie 2018, în sala Filarmonicii „Banatul” din Timișoara, va avea loc gala laureaților, iar pe podium va urca formația ucraineană „Huțulii din Banat”.

Ana HRIN

Olimpiada de Limba și literatura ucraineană maternă, etapa națională

(2-5 aprilie 2018, București)

Conform Calendarului Olimpiadelor Naționale Școlare nr. 24981/22.01.2018, la început de aprilie, Bucureștiul a fost gazda a 11 olimpiade naționale organizate de Ministerul Educației Naționale și Inspectoratul Școlar al municipiului București, printre care și Olimpiada de Limba și literatura ucraineană maternă. Olimpiada s-a desfășurat conform Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a olimpiadelor și concursurilor școlare și a Regulamentului specific de organizare și desfășurare a Olimpiadei de Limba și literatura ucraineană maternă, elaborat de MEN.

Concursul de anul acesta se află la a XXIV-a ediție, fapt ce confirmă importanța și necesitatea, în același timp, a unui astfel de concurs, care pe lângă faptul că este o mare provocare, o competiție ce confirmă un nivel de pregătire superior, o recunoaștere pe scara ierarhică de valori, ne apropie de identitatea noastră, identitate păstrată prin cultivarea limbii materne, a culturii poporului nostru, a tradițiilor și obiceiurilor preluate de la străbuni. Pregătirea și participarea la concurs reprezintă un salt în progresul continuu, iar rezultatele, nu neapărat exprimate în premii, ci mai ales raportate la cele precedente (și aici mă refer la participanții din județele în care studiul limbii materne nu are o tradiție la fel de îndelungată ca în județele Maramureș sau Suceava), pot constitui un punct de referință în ceea ce privește concretizarea muncii depuse.

Din bugetul Ministerului Educației Naționale a fost alocată Inspectoratului Școlar al municipiului București suma totală de 12765 lei pentru Olimpiada de Limba și literatura ucraineană maternă, reprezentând cheltuieli de organizare, masă și cazare pentru elevii participanți și profesorii însoțitori și pentru acordarea a 18 premii I,II,III și 7 mențiuni în valoare totală de 2 555,05 lei. Cheltuielile de transport, cazare și masă pentru membrii din învățământul preuniversitar, ai Comisiei Centrale, au fost suportate conform H.G. nr.536/ 27.07. 2016, art. 4. La această sumă s-a adăugat și contribuția Inspectoratului Școlar al municipiului București, dar cel mai consistent sprijin financiar acordat în organizarea acestui concurs fiind cel al Uniunii Ucrainenilor din România, reprezentate de dl Nicolae Miroslav Petrețchi, deputat în Parlamentul României și președinte al UUR, care s-a implicat personal în buna organizare și desfășurare a acestei competiții. Sprijinul a fost atât moral, cât și concretizat în premii acordate elevilor premiați și tuturor elevilor participanți, profesoriilor din Comisia Centrală a Olimpiadei Naționale de Limba și literatura ucraineană maternă, profesoriilor însoțitori, asigurarea momentului artistic de la festivitatea de deschidere și completarea sumei alocate de minister pentru cazarea și masa elevilor participanți și a profesoriilor însoțitori în regim hotelier la Rin Grand Hotel.

Ceremonia de deschidere a Olimpiadei de Limba și literatura ucraineană maternă a avut loc în Sala de Conferințe Bruxelles de la Rin Grand Hotel și a fost prezidată de următorii: deputat

Nicolae Miroslav Petrețchi, președinte al Uniunii Ucrainenilor din România; Excelența Sa Oleksandr Bankov, ambasadorul Ucrainei la București; Amet Aledin, subsecretar de stat la Departamentul pentru Relații Interetnice, Guvernul României; Codrea Elvira, consilier MEN; prof. Liliana Maria Toderiuc, inspector școlar general

Alexandrina Peter, Inspectoratul Școlar al municipiului București, secretar; dna Lucia Mihoc, Inspectoratul Școlar al județului Suceava, membru; dna Diana Emanuela Frăsieniuc, Școala Gimnazială Bălcăuți, membru; Loredana Mândrașteanu, Școala Gimnazială Șerbăuți, membru; Livia Roman, Școala Gimnazială Remeți, membru; Mihaela Rusnak, Școala Gimnazială Valea Vișeuului, membru; Mihaela Krauciuc, Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko” Sighetu Marmăției, membru; Nicolae Corneșcian, Școala Gimnazială Variaș, membru; Livia Bobic, Școala Gimnazială „Constantin Daicoviciu” Zăgujeni, membru; Mihai Bobic, Școala Gimnazială Cornuțel, membru.

Elevii au fost însoțiți de 8 profesori însoțitori: Hanțig Anna, Școala Gimnazială Tîrnova, Arad; Semciuc Claudia, Școala Gimnazială „Ion Păun Pincio”, Mihăileni, Botoșani,

Clempușac Maria, Școala Gimnazială Știuca, Timiș; Miculaiciuc Angelica, Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko” Sighetu Marmăției și Grecești Narcisa-Nicoleta, Școala Gimnazială Valea Vișeuului, Maramureș; Zaharie Maria, Școala Gimnazială Călinești-Enache și Lesenciuc Cecilia, Școala Gimnazială Ulma, Suceava.

La Olimpiada națională de Limba și literatura ucraineană au fost selectați 48 de elevi din județele Maramureș, Suceava, Caraș-Severin, Timiș, Arad, Satu Mare și Botoșani. Proba scrisă s-a desfășurat marți, 4 aprilie 2018, la Universitatea București. Festivitatea de premiere a avut loc la Biblioteca Academiei Române, în prezența dnei secretar de stat în MEN, Kovacs Irena Elisabeta și a tuturor invitaților prezenți și la deschidere. Elevii, profesorii din Comisia Centrală și profesorii însoțitori au fost recompensați cu premii, după cum urmează: din partea Ministerului Educației Naționale – diplome și premii în bani: I = 150 lei, II = 115 lei, III = 85 lei, M = 65 lei; din partea Uniunii Ucrainenilor din România – tablete Samsung/Lenovo și pachete cu cărți pentru elevii premiați, profesorii din Comisia Centrală și însoțitori și premii de participare pentru toți elevii; din partea Inspectoratului Școlar al municipiului București – diplome și ghiozdănele cu cărți. Pe parcursul celor trei zile ale olimpiadei elevii și profesorii însoțitori au vizitat Parlamentul României, unde au fost însoțiți de dl deputat și președinte al UUR, Nicolae Miroslav Petrețchi, și Muzeul Național de Istorie Naturală „Grigore Antipa”. Pe toată perioada desfășurării olimpiadei elevii și profesorii însoțitori au beneficiat de transport gratuit.

Elevii premiați: Celeniuc Crina Georgiana, Școala Gimnazială Rona de Sus, clasa a VII-a, premiul I; Semeniuc Denis, Școala Gimnazială Valea Vișeuului, clasa a VIII-a, premiul I; Șoiman Natașa, Colegiul Național „Petru Rareș” Suceava, clasa a IX-a, premiul I.

(Continuare în pagina a 7-a)

Elvira CODREA,
consilier al MEN și președinte al Comisiei
pentru educație a UUR

adjunct, Inspectoratul Școlar al municipiului București, la deschidere; prof. Alexandrina Peter, inspector școlar pentru minorități, Inspectoratul Școlar al municipiului București; dna Iaroslava Colotelo, președintele UUR, filiala București, la deschidere; dna Aliona Bivolaru, lector univ. dr. Universitatea București; dl Roman Petrașuc, asistent univ. dr. Universitatea București, care au ro-

tit câte un cuvânt de bun venit participanților și le-au urat mult succes în rezolvarea subiectelor de concurs. Voia bună din cadrul ceremoniei a fost asigurată prin momentul artistic oferit de Ansamblul „Veselka” din Iași, condus de dna Rodica Fălișteanu.

Comisia Centrală: dna Aliona Bivolaru, Universitatea București, președinte; dl Ivan Covaci, Uniunea Ucrainenilor din România, președinte de onoare; dna Elvira Codrea, Ministerul Educației Naționale, președinte executiv; dl Roman Petrașuc, Universitatea București, vicepreședinte; dna

Mai mulți tineri ucraineni au răspuns invitației OTUR Caraș-Severin de a participa, în perioada 27-29 aprilie 2018, la tabăra „Dezvoltarea personală și seminar de antreprenariat”, organizată pe malul Dunării, la Coronini. Inițiativa OTUR Caraș-Severin, prima de acest gen, a pornit din dorința de a-i aduce împreună pe tinerii ucraineni din țară, oferindu-le ocazia să se cunoască și totodată să ia parte la un program de dezvoltare personală susținut de un trainer autorizat de origini bănățene, actual-

tinerilor ucraineni pe malul Dunării

gestionarea timpului, dar și dezvoltarea încrederii în sine și a spiritului de inițiativă. Tinerii au fost scoși din zona lor de confort participând activ la activitățile propuse și au descoperit astfel că au păreri și probleme similare cu ceilalți tineri de vârstă

viduale cu bărcile de agrement la finalul taberei.

Pe această cale aducem mulțumiri Uniunii Ucrainenilor din România pentru încrederea acordată și pentru că au făcut posibilă organizarea evenimentului.

ing. Daniel BASARABA,
președintele OTUR
Caraș-Severin

mente stabilit la Stuttgart, Germania. Au avut reprezentanți județele Arad, Caraș-Severin, Maramureș și Timiș, evenimentul bucurându-se de participarea președintelui OTUR, dl Alexa Bout.

Timp de câteva zile, aflați într-un cadru de o frumusețe inegalabilă, participanții au avut ocazia să ia parte la un atelier de dezvoltare personală ce a urmărit stimularea creativității, a abilității de a improviza,

apropiată ceea ce le-a permis să-și dezvolte sentimentul de coeziune și apartenență la grup.

Descrisă ca fiind o experiență pe care ar dori să o repete în viitor, tabăra a avut programată, pentru a doua parte a zilei de sâmbătă, 28 aprilie 2018, o plimbare pe Dunăre însă condițiile meteo nefavorabile au obligat organizatorii să anuleze ieșirea. Dunărea a putut fi admirată doar de pe mal și prin plimbări indi-

Olimpiada de Limba și literatura ucraineană maternă, etapa națională (2-5 aprilie 2018, București)

(Urmare din pagina a 6-a)

Gătej Varvara, Colegiul Național „Mihai Eminescu”, clasa a X-a, premiul I; Schipor Cezara Nicoleta, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă”, clasa a XI-a, premiul I; Semeniuc Alexandra Paula, Școala Gimnazială Valea Vișeuului, clasa a VII-a, premiul II; Grigoraș Cezara Florina, Școala Gimnazială Bălcăuți, clasa a VIII-a, premiul II; Cozaciuc Denisa Lorena, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă”, clasa a X-a, premiul II; Bilcec Jessica Rahela, Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko”, clasa a IX-a, premiul II; Ciobaniuc Tabita, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă”, clasa a XI-a, premiul II; Chiriac Natașa Alexandra, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă”, clasa a XII-a, premiul II; Felic Cristian Florian, Școala Gimnazială Rona de Sus, clasa a VII-a, premiul III; Bejera Andreea Lenuța, Școala Gimnazială Crasna Vișeuului, clasa a VIII-a, premiul III; Bruja Afanasii, Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Mitropolitul Dosoftei” Suceava, clasa a IX-a, premiul III; Leva Florica, Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko”, clasa a X-a, premiul III; Cureliuc Emanuel, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă”, clasa a XI-a, premiul III; Luțac Alexandru Vasile, Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko”, clasa a XII-a, premiul III; Tiuc Daria

Maria, Școala Gimnazială Remetei, clasa a VII-a, mențiune; Hrezdac Daniela, Școala Gimnazială Știuța, clasa a VII-a, mențiune; Steți Daria Andreea, Școala Gimnazială Remetei, clasa a VIII-a, mențiune; Grigoraș Dalia, Școala Gimnazială

Bălcăuți, clasa a VIII-a, mențiune; Petrașuc Nicoleta Emilia, Colegiul Tehnic „Lațcu Vodă”, clasa a IX-a, mențiune; Lontea Lavinia, Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko”, clasa a X-a, mențiune; Boiciuc Mariana Anca, Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko”, clasa a XI-a, mențiune.

Toți elevii participanți la acest concurs sunt câștigători, indiferent de premiile obținute, deoarece motivul participării la concurs este sentimentul apartenenței la etnia ucraineană și dragostea pentru limba, literatura și cultura poporului ucrainean.

În acest context, vreau să mulțumesc tuturor dascălilor, elevilor, părinților acestora, pentru păstrarea, cultivarea și perpetuarea cuvântului ucrainean, iar rezultatele obținute sunt ilustrarea muncii și a efortului depus de voi și de dascăli voștri.

Ca la orice competiție care se respectă, în spatele jucătorilor se află antrenorii. Nimeni nu contestă faptul că și în cel de-al doilea eșalon se desfășoară o competiție poate la fel de aprigă precum cea dintre elevi. Fiecare profesor respiră la unison cu elevii pe care i-a modelat și inițiat, trăind cu aceeași intensitate succesele și eșecurile. Sper totuși, că profesorii au conștientizat că acest concurs este pentru elevi, unde se înfruntă elevii și nu profesorii, unde învingătorii trebuie să iasă elevii și școala și că au avut înțelepciunea și discernământul necesar pentru a face distincție între competiția dintre dumealor și cea dintre elevi și că, pe lângă dragostea și prețuirea pentru limba maternă, le-au insuflat și dorința de a valorifica oportunitatea de a se cunoaște mai bine și de a lega prietenii durabile, de a trăi experiențe cât mai plăcute, concretizate în amintiri care să dăinuie peste ani și ani!

**Ediția a X-a
17-19 mai 2018
Cluj-Napoca
România**

Evenimentul internațional științifico-cultural „Zilele culturii slave” a ajuns la o cifră rotundă, ediția a X-a. Astfel, între 17-19 mai 2018, la Facultatea de Litere din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, s-a desfășurat manifestarea sus-menționată, aceasta fiind organizată de Departamentul de limbi și literaturi slave în parteneriat și cu sprijinul financiar al Uniunii Ucrainenilor din România, filiala Cluj, în colaborare cu Centrul cultural rus al UBB, având ca partener media TVR Cluj. Cele trei zile dedicate manifestării au cuprins: Simpozionul internațional „Dialogul slaviștilor la începutul secolului al XXI-lea”, numeroase și diverse momente cultural-artistice și o excursie.

Cuvintele de salut rostite în deschiderea simpozionului de prodecanul Facultății de Litere, dl conf. univ. dr. Dorin-Ioan Chira, vicepreședintele Uniunii Ucrainenilor din România și președintele Comisiei de cultură a aceleiași organizații, dl Mihai Hafia Traista, care a prezentat și cuvântul de salut din partea președintelui UUR, dl deputat Nicolae Mirosław Petrețchi, și de către directorul Departamentului de limbi și literaturi slave, dna lector univ. dr. Katalin Balázs, au fost primite cu aplauze atât din partea cercetătorilor și cadrelor didactice ale universităților din Ucraina, Polonia, Ungaria, Rusia, Gruzia, Kazahstan, Republica Moldova, Finlanda, Belarus și România, cât și din cea a publicului prezent.

Nu putea lipsi nici prezentarea celui de-al șaselea număr al volumului „Dialogul slaviștilor la începutul secolului al XXI-lea” (nr. 1/2017, apărut la Editura Casa Cărții de Știință din Cluj-Napoca, 377 p.), lucrare editată cu sprijinul financiar al Uniunii Ucrainenilor din România, avându-i ca editori pe Katalin Balázs și Ioan Herbil, iar ca referenți științifici pe prof. univ. dr. Liudmyla Tkaci (Universitatea „Iuri Fedkovyci”, Cernăuți, Ucraina) și pe conf. univ. dr. Dorin Ioan Chira (Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, România).

Partea științifică a simpozionului internațional a fost deschisă prin secțiunea plenară în cadrul căreia cinci reputați cercetători din Ucraina, Rusia, Ungaria și Polonia au susținut următoarele prelegeri: *Интерференция родного языка: друг или враг педагога?* – Natalia Novikova (Rusia); *„Граматика української мови” Василя Сімовича (1919 р.) у контексті культурно-освітньої діяльності української інтелігенції в період Першої світової війни* – Liudmyla Tkaci

A X-A EDIȚIE A „ZILELOR

(Ucraina); *Понять и перевести* – Viktória Lebovics (Ungaria); *Językowy obraz marzenia we współczesnej polszczyźnie* – Filar Dorota (Polonia) și *Параболічна структура нарису/новели-притчі Ольги Кобилянської „За го-тар”* – Volodymyr Antoficiuk (Ucraina).

Comunicările simpozionului au fost susținute, pe parcursul zilelor de 17 și 18 mai, în cadrul următoarelor secțiuni: „Lingvistică”, „Literatură”, „Lingvistică. Dialog intercultural”, „Literatură și cultură” și „Lingvistică. Teoria și practica traducerii”. Prezentăm titlurile comunicărilor în conformitate cu broșura simpozionului: ■ la secțiunea „Lingvistică”: *Образні деривати як джерело розвитку й збагачення синоніміки української мови* – Teteana Huțuleak (Ucraina); *«С завода, но из дома», или актуальные тенденции в употреблении предлога С* – Tamara Budanova (Finlanda); *Моделирование, трансформация та модификация реченневих структур із поширювачами* – Oleksi Vorobeț (Ucraina); *Міжмовні контакти в буковинській фразеології* – Halyna Kuz (Ucraina); *Імплікатура як вияв взаємодії вербальної та невербальної комунікації в драматичному тексті* – Ivanna

українській діалектній картині світу – Inna Horofianiuk (Ucraina); *Фрагменти демонологічних уявлень слов'ян у фразеології української, польської і словацької мов* – Iryna Cybor (Ucraina); *Проблеми мовної культури в Україні у творах сучасних українських письменників* – Teteana Cionka (Ucraina); *Билингвизм как когнитивные и лингвокультурно-логические компоненты региолекта* – Elvina Slichova (Rusia); *Атрибутивні актуалізатори донцовського концепту „держава”* – Liudmyla Suprun (Ucraina); *Проблема исследования языковой и речевой вариантности русского языка в историческом и прагматическом аспектах* – Natalia Ostrovskaia (Rusia); *Складання як активний спосіб творення оказіональної лексики в художньому тексті* – Iryna Babii (Ucraina); *Принципи побудови сучасного підручника з української мови в умовах компетентнісної парадигми* – Olena Horoshkina (Ucraina); *Noi elemente românești în graiurile bucovinene din Ucraina* – Ion Robciuc (România); *Particularități tematice ale proverbelor și zicătorilor ucrainene* – Cristina Silaghi (România); *Semantismul verbelor rusești prefixate cu prefixul om (о-*

омъ) – Sanda Misirianțu (România); *Denumiri de păsări în paremiologia rusă* – Katalin Balázs (România); *Elemente lexicale cu origine slavă în Vocabularu romano-francesu, de Ion Costinescu (1870)* – Maria Aldea (România); *Etonimul rus/orosz=ucrainean în toponimia Transilvaniei și a Moldovei* – Ioan Herbil (România); *Un sufix de origine slavă vrednic de limba română: -(el/al)nic. Observații asupra dicționarului redactat de către Teodor Corbea, Dictiones latinae cum valahica interpretatione* – Adrian Chircu (România); *Despre moștenirea lingvistică slavonă în limba română* – Cătălin Dehelean (România); *Tu - ти висловлень непрямої відмови в сучасному українському діалогічно-*

му дискурсі – Natalia Maksymiuk (Ucraina); *Навчальний словник сполучуваності термінів для іноземців* – Mykola Luțuk (Ucraina); *Семантично неподільні словосполучення з синсемантичним субстантивним компонентом у сучасній українській мові* – Oksana Maksymiuk (Ucraina); ■ la secțiunea „Literatură”: *Петро-криминальные репортажи. Феномен архивистской паралитературы* – Rafał Szerbakiewicz (Polonia); *Сприйняття авторської позиції Василя Гроссмана та місце його роману «Життя і доля» у контексті російської військової прози XX століття* – Adalbert Baran (Ucraina); *Motivul visului în poezia rusă de la sfârșitul secolului al XIX-lea – începutul secolului al XX-lea* – Diana Tetean (România); *Архетипні образи хронотопу в сучасній українській поезії* – Olena Rosinska (Ucraina); *Mitul „Patriilor mici” în literatura polonă după 1945* – Andrzej Zawadzki (Polonia); *Художній стратегії подолання постколоніальної травми в сучасній українській романістиці: гендерний аспект* – Olha Bacikirova (Ucraina);

(Continuare în pagina a 9-a)

Struk (Ucraina); *Порівняльна лінгвофольклористика як напрям наукових досліджень* – Teteana Bețenko (Ucraina); *Сучасна україномовна інтернет-журналістика* – Teteana Tarasiuk (Ucraina); *Формування дослідницьких умінь і навичок учнів 9 класу в процесі поглибленого вивчення синтаксису складного речення* – Olha Karaman (Ucraina); *Семиотика языка как знаковой системы* – Svetlana Machlina (Rusia); *Теоретико-прикладні аспекти формування орфоепічної компетентності майбутніх учителів української мови і літератури* – Stanislav Karaman (Ucraina); *Словообразовательная категория «признак по отсутствию субстанции» в сопоставительном русско-словацком плане* – Tatiana Uchanova (Rusia); *Статус і стан української мови у губернаторстві Трансільстрія за матеріалами місцевої преси (1941–1943 pp.)* – Kateryna Karunik (Ucraina); *Джерельна база і лексичний склад Великокого тлумачного словника української мови* – Natalka Libak (Ucraina); *Зі спостережень над мовою буджацького письменника Ілька Гаврилюка* – Serghei Vakulenko (Ucraina); *«Чужий» в*

CULTURII SLAVE“ LA CLUJ-NAPOCA

(Urmare din pagina a 8-a)

Синкретизм фольклорно-легендарних та історичних начал у повісті Наталени Королевої „Що є істина?“ – Anamaria Gavril (România); Анна Каренина и Эффи Брист: сравнительная характеристика (по романам Льва Толстого и Теодора Фонтане: «Анна Каренина» и «Эффи Брист») – Nino Kvirkadze (Gruzia); Проблема морального вибору у воєнних повістях В. Бикова й Л. Бразова – Tatiana Koneva (Ucraina); В поисках современного фольклора – Aleksandr Buşev (Rusia); Пейзаж і людина в українській прозі fin de siècle: від статичності до руху, від фотографії до „німого кіно“ – Svitlana Kyryliuk (Ucraina); Гендерний дискурс „Повісті про останній сірник...“ Ігоря Костецького – Iryna Burlakova (Ucraina); Тонические размеры в украинской и румынской поэзии начала XX века – Kristiniia Paladian (Ucraina); „Aproapelui, dragoste“ de Mychailo Nebeleac vs „Aproapelui cu ură“ de Mihai Hafia Traista. Din „aproape“ în „aproape“. Redefiniri ale umanului în contextul spațiului natal – Mihaela Herbil (România); Религиозный дискурс: ценности и особенности – Inna Karneva (Republica Moldova); Літературний подзвін за культурою сільської Атлантиди – Mykola Vaskiv (Ucraina); „Необхідність повертатись до поезії“ – джерело і натхнення – Pavel Romaniuc (România); Изучение творчества В.А. Жуковского в школе и философия Шеллинга (на примере анализа стихотворения «Море») – Ramel Gafarov (Rusia); Національний характер прози Гната Хоткевича – Nina Osmak (Ucraina); Моделі фемінності і маскулінності у буковинській пресі 1930-х років – Olha Chamedova (Ucraina); Жанрові аспекти дослідження українського химерного роману 2-пол. XX ст.: дихотомія «реального» й «ірреального» в хронотоп-мультiversumі – Oksana Juravska (Ucraina); Київське бароко й слов'янська проповідь – Olena Matuşek (Ucraina); Сучасна література для дітей і підлітків: проблематика, тематика, образи – Natalia Bogdaneţ-Beloskalenko (Ucraina); Сучасна українська проза для дітей та юнацтва: жанрово-тематичний аспект – Teteana Kaciak (Ucraina); Місце культури мови у спілкуванні і вихованні – Mihai Kramar (România); Художня реалізація мотиву танатосу у новелістиці Марка Черемшини – Tatiana Vykovala (Ucraina); Диада «світ – темнота» в романі К.Г. Паустовського «Чёрное море» – Tatiana Sivova (Belarus); Функціонування візуальних компонентів у творчості Івана Нечуя-Левицького: від лейт-мотиву до архітектоніки – Iaroslava Muraveţka (Ucraina); ■ la secţiunea „Lingvistică. Dialog intercultural“: Проект «Триединство языков» и особенности его реализации в образовательных учреждениях Казахстана – Chalam Karasaeva (Kazakhstan); Особливості функціонування паремій у давньогрецьких романах I-III ст. н.е. – Inesa Makar (Ucraina); Славянские языки в эпоху межкультурной коммуникации: изучение украинского и польского языков в близкородственной аудитории – Galina Lesnaia (Rusia); Некоторые особенности языка актов Полтавского полкового суда (вторая половина XVII – первая половина XVIII в.) в сравнении с закарпатскими деловыми памятниками – Mychailo Kondor (Ucraina); Еміль Балецький – дослідник закарпатських українських говорів – Ielyzaveta Baran (Ucraina); Загально-вознаві теорії в історії української та

румунської лінгвістики (зіставно-діахронне дослідження – підсумки і перспективи подальших розробок) – Serhi Lucikanyn (Ucraina); Підготовка вчителів початкових класів для роботи в угорськомовних школах Закарпаття – Kateryna Margityci (Ucraina); Толерантність у спостереженнях студентів з Буковини – Inna Strileţ (Ucraina); Морфологический анализ рукописи Ионы Гедеванишвили «Путешествие, или путешествие митрополита Ионы Руисского» (имена) – Manana Mikadze (Gruzia); К проблеме номинации народных лекарей на территории российско-белорусского пограничья (Брянской и Гомельской областей) – Tatiana Mişcenko, Svetlana Kurkina (Rusia); Региональное варьирование русского языка в условиях двуязычия (на примере Республики Башкортостан) – Nailja Iskujina (Rusia); Русское население Татамстана – Tatiana Titova, Elena Guşcina (Rusia); ■ la secţiunea „Literatură şi cultură“: Prin ochii contemporanului: subiecte şi motive din perioada Glasnost în jurnalele lui Anatoli Cerniaev – Judit Bartalis-Bán, Artur Lakatos (România); Mitul Taras Şevcenko – Mihai Traista (România); Ultimul dintre Cantemireşti – Leonte Ivanov (România); Simbolistica spectrului cromatic în romanul „Maestrul şi Margareta“ de Mihail Bulgakov – Marta-Teodora Boboc (România); Identitate naţională în Europa contemporană – Dorin Chira (România); Cazacii ucraineni – ca-valerii stepei (istorie, literatură şi pictură) – Roman Petraşuc (România); Wanda, sirena, balaurul şi cei doi care-au furat luna. Poveştile poloneze – un univers cultural într-o coajă de nucă – Ioana Diaconu Mureşan (România); Faţete ale realităţii în Duşmanul Poporului de Olga Slavnikova – Andreea Morar (România); Vocaţia lecturii. Cititori textuali în literatura rusă – Cecilia Maticiu (România); Концептуалізація батьківщини в жіночому дискурсі української діаспори – Vladimir Suprun (Ucraina); ■ la secţiunea „Lingvistică. Teoria şi practica traducerii“: Вербалізація суб'єктивної модальності в епістолярному дискурсі (на матеріалі листів О. Кобилянської) – Alla Agafonova (Ucraina); Лексичний регулятив Надія в епістолярних текстах Лесі Українки – Svitlana Bohdan (Ucraina); (Ungaria) – Некоторые аспекты проблемы перевода субтитров с точки зрения культурной ассиметрии – Oksana Taskovics; Финно-угорский субстрат в русском языке: лингвогеографические методы изучения – Serghei Myznikov (Rusia); Порівняльна характеристика комунікаційних ситуацій спонукання у польській та українській мовах – Oksana Daskaliuk (Ucraina); Dificultăţi de traducere a textului juridic în/din limbile ucraineană şi română – Aliona Bivolaru (România); Специфика регионального промышленного дискурса – Elena Nikitina (Rusia); Лінгводидактичні засади формування мовної особистості майбутніх перекладачів – Ihor Horoškin (Ucraina); Aspecte ale traducerii textelor juridice (Studiu de caz: Codul Penal al lui Alexandru Ioan Cuza în traducere ucraineană) – Felicia Vranceanu (Ucraina); Репрезентація категорії евіденційності у сучасній українській мові – Natalia Mahas (Ucraina) şi Особливості формування комунікативної компетентності майбутніх учителів – словесників під час вивчення риторики – Mykola Barachtean (Ucraina).

Varietatea temelor prezentate pe parcursul celor două zile a dus la discuţii rodnice, provocând numeroase dezbateri legate de cercetarea limbilor, literaturilor şi, în general, a culturilor

slave. De asemenea, ca urmare a polemicilor constructive purtate în cadrul secţiunilor, s-au conturat noi opinii şi au fost ridicate diverse probleme care, cu siguranţă, îşi vor găsi rezolvarea pe parcursul viitoarelor simpozioane dedicate studiilor de slavistică. Fără îndoială, publicarea în volum a acestor comunicări va constitui o contribuţie semnificativă în domeniul slavisticii.

În după-amiaza zilei de 17 mai, în amfiteatrul „M. Eminescu“ (Facultatea de Litere), au avut loc două evenimente majore.

Primul dintre acestea l-a constituit prezentarea traducerii în limba română a romanului «Клітка для вивільги» („Colivie pentru Pasărea Măiastră“), scris de cunoscutul scriitor ucrainean contemporan Volodymyr Danylenko, realizată de scriitorul, poetul, dramaturgul, jurnalistul Mihai Hafia Traista. Am avut onoarea să avem printre noi pe doi cunoscuţi critici literari din Bucureşti şi chiar pe autorul romanului. Astfel, au luat cuvântul preşedintele filialei Bucureşti a prozatorilor din cadrul Uniunii Scriitorilor din România, dl Aurel Maria Baros, poetul Ioan Dan Marta, Volodymyr Danylenko, autorul romanului, Mihai Hafia Traista – traducătorul romanului şi subsemantul, redactorul traducerii. Totodată, am amintit de ultimele două apariţii ale dlui Mihai Traista: volumul de publicistică „Під сузір'ям слова“ şi cel de proză „Незнайомка у фіалковій сукні“.

Cel de-al doilea eveniment din aceeaşi seară a fost premiera piesei de teatru „Peşitul în Honcearivka“ („Сватання на Гончарівці“), adaptare după opera omonimă a lui Hryhori Kvitka-Osnoveanenko, în interpretarea trupei de teatru amator a filialei clujene a Uniunii Ucrainenilor din România, «Жар-птиця» („Pasărea de foc“), sub coordonarea dnei lector univ. dr. Mihaela Herbil. În rolurile principale au evoluat foşti şi actuali studenţi ucraineni ai specializării Limba şi literatura ucraineană din cadrul Facultăţii de Litere, şi anume: Sara-Marta Deac, Serioja-Ioan Hrin, Ionela-Paulina Cail, Petru Pancec, Teodora Crauciuc, Bianca-Lena Michnea, Mara Rus, Denisa Harasemiuc, Ciprian Mihai Luşcan şi Dorel Malearciuc. După aplauzele frenetice ale celor prezenţi în sală care au durat câteva minute bune, putem declara că reprezentaţia a fost un adevărat succes. Îi felicităm şi cu această ocazie pe toţi cei care au evoluat în piesă, dorindu-le multe alte realizări în domeniu şi în viaţă.

Momentele cultural-artistice au continuat a doua zi, la Palatul „Urania“, unde, în urma dezbaterilor privind „Ziua scrisului şi a culturii slave“, au avut loc: prezentare de carte, expoziţie de pictură, balet şi un moment muzical inedit al corului „Vocile Transilvane“ (dirijor Adrian Corojan), fiind interpretate cântece din repertoriul românesc, vechi slav, ucrainean, rus, polonez, slovac, sârb etc.

Ca la fiecare ediţie, cea de-a treia zi a evenimentului a fost dedicată excursiei prin oraşul de pe malul Someşului, ocazie cu care oaspeţii noştri, alături de clujeni, au putut vedea sau revedea cele mai importante edificii culturale ale urbei.

În încheiere, îi felicităm pe organizatorii evenimentului, dna lector dr. Katalin Balázs, dna lector dr. Judit Bartalis şi dna lector dr. Mihaela Herbil, dorindu-le succes în organizarea următoarelor evenimente ştiinţifico-culturale de un asemenea calibrul.

Ioan HERBIL

„Concursul de recitare a poeziei ucrainene”, faza națională, ediția a XII-a

Sâmbătă, 12 mai 2018, la Sighetu Marmăției, Uniunea Ucrainenilor din România, filiala Maramureș, a organizat două acțiuni culturale importante. Dimineața, în sala de spectacole „G. Enescu”, s-au adunat delegații din județele Arad, Botoșani, Caraș-Severin, Maramureș, Satu Mare, Suceava și București. Delegațiile au fost formate din elevi și profesori de limba ucraineană pentru „Concursul de recitare a poeziei ucrainene” și reprezentantele organizațiilor de femei din aceste județe.

La deschiderea festivă au luat cuvântul președintele organizației UUR Nicolae Miroslav Petrețchi, ministrul-consilier al Ambasadei Ucrainei la București, Ievhen Levytskyi, președinta filialei București a UUR, Iaroslava Colotelo, președinte-

le filialei Maramureș, Miroslav Petrețchi, principalul organizator, reprezentanta ISJMM, a Ministerului Educației Naționale. A fost prezentă și TVR.

După cuvântări, corul mixt pe patru voci „Vocile Ronei” din Rona de Sus a prezentat un buchet de cântece ucrainene, iar formația de dans „Sokoleata” dansul ucrainean „Hopak”.

În continuare, fiind stabilită comisia de notare, a început concursul de recitare a poeziei propriu-zis. La sfârșit, copiii au fost răsplătiți cu diplome și premii (cadouri).

Corul „Vocile Ronei”, formația de dans „Sokoleata”, delegațiile organizațiilor de femei îmbrăcați în costume populare specifice zonei de unde au venit au pornit defilarea prin centrul orașului Sighetu Marmăției până la Monumentul lui Taras Șevcenko din parcul din fața Primăriei. Acolo au depus flori, au interpretat cântecul „Gândurile mele” pe versurile poetului și s-au fotografiat. De acolo, tot prin defilare, au ajuns la sediul Uniunii Ucrainenilor din Sighet, unde s-a desfășurat evenimentul cultural „Ziua iei ucrainene”, la deschiderea căruia au participat și oficialitățile.

Ileana DAN

În fiecare an, în comuna Poienile de sub Munte, județul Maramureș, se desfășoară o amplă manifestare culturală dedicată cinstirii veteranilor de război.

Cea de a 15-a aniversare a acestui eveniment s-a desfășurat duminică 6 mai 2018, începând cu ora 14 la Monumentul veteranilor de război, amplasat în centrul comunei în fața Căminului Cultural într-un mic parc. Aici s-a desfășurat un parastas de pomenire a voluntarilor ucraineni de pe Valea Ruscovei, care au luptat și au căzut la datorie pentru eliberarea teritoriilor ocupate vremelnice de trupele nazisto-hortiste. Așa cum a arătat în cuvântul său despre veteranii de război din comuna Poienile de sub Munte profesorul pensionar Songot Bela, din comuna Poienile de sub Munte au plecat pe front 284 voluntari, tineri bravi ai comunei și s-au întors în anul 1944 doar 185, ceilalți au căzut pe frontul de luptă de pe teritoriile altor țări europene.

Parastasul în memoria veteranilor de război oficiat de un sobor de preoți și cântăreți ai bisericilor ortodoxe ucrainene din comună a ținut să-i pomenească și pe ceilalți veterani care au supraviețuit războiului, dar trebuie să amintim cu regret că ultimul veteran de război s-a dus spre cele veșnice la ceilalți eroi ai neamului, anul trecut. La manifestarea de acum cred că au participat doar văduvele și urmașii veteranilor de război.

După slujba de pomenire a urmat depunerea de coroane de flori la Monumentul veteranilor de război, construit încă în anul 1956 și renovat, căpătând o nouă înfățișare în anul 2011, la inițiativa primarului Ștefan Oncea, cu sprijinul Consiliului Local de atunci.

Au fost depuse coroane de flori din partea Primăriei și a Consiliului Local de către reprezentanții locali în frunte cu viceprimarul Ștefan Chimșac și de reprezentanții organizațiilor județene și locale ale Uniunii Ucrainenilor din România de la Baia Mare, Sighetu Marmăției, Poienile de sub Munte.

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România, deputatul Nicolae Miroslav Petrețchi, a fost

Manifestare culturală la Poienile de sub Munte dedicată veteranilor de război

reprezentat de prim-vicepreședintele Uniunii Ucrainenilor, domnul Vasile Pasenciuc, care a depus o coroană de flori, iar apoi a transmis cuvântul său de salut de pe scena Căminului Cultural.

Din partea Comitetului Organizației județene a UUR și ca organizator a fost prezent Miroslav Petrețchi, președinte. Au mai fost prezenți președinții unor organizații locale ale UUR: Ivan Greceniuc din Bocicoiu Mare, Ledia Spivaliuc din Valea Vișeului, Elek Oprișan din Rona de Sus, Pinte Mariciuc din Ruscova, Anna Sambor din Lunca la Tisa, Ioan Recalo din Repede.

Din partea Organizației UUR Baia Mare a participat un grup de 12 persoane în frunte cu președintele de onoare al UUR, Ștefan Buciuta.

După depunerea coroanelor de flori la monument, oficialitățile, grupurile ar-

tistice și publicul prezent s-au deplasat la Căminul Cultural unde a avut loc un program artistic tematic dedicat veteranilor de război.

Președintele Organizației locale a UUR Poienile de sub Munte, Ștefan Chifa, a deschis acțiunea culturală invitându-i pe scenă pe domnul Petrețchi Miroslav, președintele Organizației județene a UUR, pe președintele de onoare al UUR, Ștefan Buciuta, pe președintele Organizației locale Remeți a UUR, Vasile Pasenciuc, pe viceprimarul comunei Poienile de sub Munte, Ștefan Chimșac, și pe fostul primar, profesorul pensionar Bela Songot, care a ținut și un discurs despre veteranii de război din comună.

După discursul oficialităților a urmat programul artistic. Pe scenă au evoluat formațiile din comuna Poienile de sub Munte, conducătorul grupului fiind Mihai Macioca, din Lunca la Tisa conducătorul grupului Ana Sambor, Rona de Sus, conducătorul grupului Geta Petrețchi, Ruscova conducătorul grupului Mihaela Miculaiciuc, Valea Vișeului, conducătorul grupului Ledia Spivaliuc, Repede, conducătorul grupului Ioan Recalo.

În sală au răsunat cântece patriotice și de luptă atât în limba ucraineană, cât și în limba română, iar unele grupuri artistice au prezentat dansuri tematice și căzăcești.

Acțiunea culturală din Poienile de sub Munte s-a încheiat într-un spirit de demnitate, patriotism și încredere într-un viitor mai bun, fără războaie și conflagrații mondiale.

Ștefan BUCIUTA,
președinte de onoare al UUR

Concursul Național „Istoria și tradițiile ucrainenilor”, ediția a IX-a

În perioada 20–22 aprilie 2018, la Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava a avut loc Concursul Național „Istoria și tradițiile ucrainenilor” pe baza proiectului educațional inițiat de Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava și coordonat de către prof. Mihoc Lucia.

Concursul a fost organizat de Ministerul Educației Naționale cu susținerea financiară a Uniunii Ucrainenilor din România.

Obiectivul general al proiectului constă în antrenarea tinerilor aparținând minorității ucrainene în activități comune menite să promoveze tradițiile locale și dialogul intercultural, obiectivele sale specifice fiind: intensificarea relațiilor dintre ucrainenii de pe teritoriul României prin cunoașterea tradițiilor specifice fiecărei zone și evidențierea elementelor comune; cultivarea respectului atât pentru valorile propriei culturi, cât și pentru valorile altor culturi; promovarea dialogului intercultural ca proces prin care tinerii dezvoltă abilitatea de a acționa într-un mediu cultural cât mai complex; întărirea parteneriatelor dintre școli și reprezentanți ai organizațiilor județene ale UUR, în vederea dezvoltării și promovării bunelor relații; evidențierea contribuției diferitelor culturi la patrimoniul și stilul de viață al tinerilor; dezvoltarea comunicării sociale prin activități în echipă.

La concurs au participat 150 de elevi din județele Botoșani, Satu Mare, Maramureș, Suceava și Caraș-Severin în care se studiază limba maternă ucraineană împreună cu profesorii coordonatori.

Concursul s-a desfășurat pe trei secțiuni:

1. Secțiunea de fotografie, cu următoarele cinci teme: obiceiuri și tradiții (Sărbătorile de iarnă în familie/localitatea mea (de exemplu, cina din Ajun, colindătorii, slujba religioasă etc.); Obiecte tradiționale (de exemplu: costume tradiționale vechi, autentice, vase, ștergere cu motive populare, ouă încondeiate, diferite obiecte, instrumente muzicale specifice etniei, podoabe tradiționale etc.); Obicei de nuntă/botez; Tradiția de Paști; Satul meu/școala mea.

Participantii la concurs au expediat prin poștă câte o fotografie pentru fiecare temă, format A4, pe adresa colegiului.

2. Eseul pe tema „Prețuim comorile noastre” trebuia să conțină 2-3 pagini scrise în limba maternă ucraineană, putând fi însoțit de o prezentare power point de maxim 20 slide-uri (imagini comentate referitoare la eseu și alte informații sugestive).

3. Prezentarea unui obicei (de nuntă/ de botez/ de înmormântare/ de Paște/ de Crăciun/ de Sfântul Andrei/ de Rusalii/ de Anul Nou/, peșitul/oieritul/ jocuri specifice unor sărbători etc.). Elevii au prezentat, sub forma unei scenete, un obicei/ o tradiție specifică zonei de unde provin îmbrăcați în costume populare ucrainene, specifice zonei respective.

La concurs au participat 150 de elevi, profesori coordonatori, profesori însoțitori, invitați, membri ai Comisiei Centrale de evaluare, precum și organizatori ai evenimentului, care au fost întâmpinați cu un salut calduros de bun venit de către directorul Colegiului Național „Mihai Eminescu” din Suceava, prof. Renato Tronciu.

Momente deosebite ale unui târg ucrainean au fost prezentate de către preșcolarii Grădiniței cu Program Normal, secția ucraineană de la Școala Gimnazială Valea Vișeuului, județul Maramureș, coordonați de dna educatoare, prof. Narcisa Greceniuc, care, la fel ca anul trecut, și-au demonstrat calitățile de mici actori printr-o interpretare impecabilă. Felicitări coordonatoarei care printr-o muncă asiduă demonstrează că acești copilași pot învăța și transmite mai departe tradițiile noastre

ucrainene! Trebuie evidențiați elevii Liceului Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmației, care au prezentat un moment al șezătorii ucrainene, coordonați de dna prof. Geta Petrețchi, cea care este întotdeauna prezentă la acest concurs. Îi mulțumim pentru abnegația de care dă dovadă în pregătirea elevilor ucraineni. Felicitări dnei coordonatoare, prof. Dănuța Mitric, și elevilor școlii Argel, dnei prof. Elena Popescu, dlui inspector Ilie Sauciuc pentru coordonarea atelierului de ouă încondeiate, elevilor Școlii Gimnaziale Rona de Sus (coordonator prof. Geta Petrețchi), dnei prof. Cecilia Lesenciuc și elevilor de la Școala Gimnazială Brodina de Sus, care au prezentat obiceiuri de Sf. Andrei, dnelor prof. Claudia Semciuc și Rodica Giuraniuc și elevilor ucraineni de la Școala Gimnazială Rogojesti, dnei prof. Loredana Mândrășteanu și elevilor ucraineni ai Școlii Gimnaziale Călinești-Cuparencu, elevilor ucraineni de la Școala Gimnazială Brodina și dnei prof. coordonator Viorica Coneac, felicitări tuturor elevilor ucraineni și coordonatorilor, care au luat parte la concurs și care au demonstrat că istoria și tradițiile ucrainene sunt păstrate cu mândrie de către ucraineni.

În holul școlii a fost amenajată o expoziție de fotografie care a surprins cele mai frumoase costume specifice ucrainenilor, sărbătorile de Crăciun, Bobotează, coșuri pregătite pentru Sf. Paști, diverse podoabe tradiționale, ouă încondeiate, motive ucrainene, dansuri ucrainene etc. Prezentările eseurilor în PPT au evidențiat foarte multe aspecte interesante specifice diverselor sărbători sau evenimente din viața omului: Ajunul Crăciunului la ucraineni, încondeierea ouălor la ucrainenii huțuli, obiceiul de nuntă la ucraineni, obiceiuri

de Duminica Florilor, bucătăria huțulă, sărbătorile de primăvară, tradiții de Sf. Andrei, Crăciun, Sf. Paști, ziua Sfântului Gheorghe și multe altele.

Ca invitat de onoare a fost prezent la această manifestare domnul deputat în Parlamentul României și președinte al UUR, Nicolae Miroslov Petrețchi, care în alocuțiunea sa a precizat următoarele: „Știți foarte bine că istoria și tradițiile sunt elemente fundamentale care demonstrează identitatea noastră. Știm foarte bine ce a însemnat pentru străbunii, bunicii, părinții noștri pentru a

le păstra și ce înseamnă pentru noi. Tocmai de aceea, în ultimii ani Uniunea Ucrainenilor din România a început să susțină aceste manifestări culturale. Părinții, profesorii și elevii ucraineni au înțeles cât de importantă este cunoașterea istoriei, păstrarea tradițiilor și a limbii materne ucrainene”. Dumnealui a mai precizat și faptul că: „prin prezența numeroasă a profesorilor și a elevilor și prin organizarea de către UUR în colaborare cu Ministerul Educației Naționale, inspectoratele școlare, filialele județene ale UUR a unor astfel de acțiuni se demonstrează interesul pentru păstrarea identității noastre culturale și lingvistice. În încheiere, acesta a mulțumit inițiatorilor acestei acțiuni și celor care au reușit s-o continue și i-a asigurat pe cei prezenți că din partea conducerii UUR și din partea dumnealui ca deputat în Parlamentul României va face tot posibilul ca astfel de acțiuni să fie organizate în continuare, urându-le succes participanților.

La acțiune au participat: din partea Inspectoratului Școlar Județean Suceava, domnul inspector școlar general, prof. dr. Cristian Cuciurean, din partea Casei Corpului Didactic, doamna director, prof. Elena Manuela David, iar din par-

tea Radiodifuziunii Române, Radio România Internațional, secția ucraineană, doamna realizator Cristina Știrbă.

Din partea Ministerului Educației Naționale a fost prezentă doamna consilier Elvira Codrea din cadrul Direcției Generale de Învățământ în Limbile Minorităților Naționale, în calitate de președinte executiv, iar președinta concursului a fost doamna lector universitar dr. Anamaria Gavriliu de la Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării din cadrul Universității „Ștefan cel Mare” Suceava. Din Comisia Centrală de organizare și evaluare, conform deciziei MEN au făcut parte: doamna dr. Irina Liuba Horvat de la Muzeul Județean Satu Mare, președinte de onoare, doamna realizator, Cristina Știrbă de la Radio România Internațional, vicepreședinte, domnul director Renato Tronciu, membru, domnul inspector Ilie Sauciuc, secretar, doamna prof. Felicia Oblesniuc, membru, doamna insp. șc. Lucia Mihoc, membru, doamna prof. Gheorghina Aneci, membru, domnul prof. Șoiman Petru, membru.

Doamna consilier din cadrul MEN, prof. Elvira Codrea, a felicitat inițiativa colegiului și a doamnei prof. Mihoc Lucia de a demara un asemenea concurs. Acesta a fost bine primit în cadrul școlilor în care se studiază limba maternă, ca dovadă fiind organizarea lui în fiecare an. În România, studiul limbii materne sau a limbii materne, a istoriei și civilizației minorităților naționale constituie un element fundamental pentru păstrarea identității naționale, în contextul integrării europene.

Festivitatea de premiere a avut loc în aula Colegiului Național „Mihai Eminescu” Suceava, iar diplomele au fost înmânate de către președintele executiv al concursului, doamna consilier Elvira Codrea. Dumneai a introdus acest concurs în Calendarul Activităților Educativ-Naționale cu finanțarea Ministerului Educației Naționale, astfel putându-se oferi pe lângă diplome și premii în bani elevilor premianți.

În încheiere, vreau să mulțumesc Uniunii Ucrainenilor din România, conducerii acesteia, inițiatoarei acestui concurs, dnei Lucia Mihoc, dnei consilier Elvira Codrea, organizatorilor pentru munca și dăruirea de care dau dovadă în păstrarea istoriei și tradițiilor ucrainene.

Mihai MACIOCA

UN SEMNIFICATIV DIALOG, CHIAȚI ȘI PESTE VEACURI

Pe drumul de întoarcere de la Ierusalim spre Galileea, Mântuitorul și ucenicii Săi, trecând prin provincia Samaria, fac un popas la fântâna cunoscută în tradiția iudeo-creștină ca fântâna Patriarhului Iacov. Ucenicii au plecat după ceva merinde, iar El a rămas să se odihnească. Era miezul zilei, când o femeie samarineancă din orașul Sihar a venit la fântână să ia apă. Mântuitorul îi cere să-I dea și Lui să bea, la care femeia, uimită, îi răspunde: „Cum, Tu, care ești iudeu, ceri să bei de la mine, care sunt femeie samarineancă?”.

Ura dintre iudei și samarineni la vremea aceea era binecunoscută și își avea începuturile din perioada robiei babilonice, când - spre deosebire de iudei - samarineni au rămas pe pământurile lor. Nemaiaivând lideri spirituali și nici Ierusalimul ca centru religios, aceștia au sfârșit prin a combina vechea tradiție iudaică a strămoșilor cu diverse practici păgâne. De aceea, la întoarcerea din robia babiloniană, iudeii au refuzat să-i recunoască pe samarineni drept conaționali. Orice legătură cu aceștia era interzisă, iar trecerea din Iudeea spre Galileea se făcea ocolind Samaria sau cel puțin localitățile samarinene.

Acesta era motivul mirării femeii samarinene. Mântuitorul îi răspunde: „Dacă ai fi știut darul lui Dumnezeu și cine este cel care-ți zice: dă-Mi să

beau, tu ai fi cerut de la El și ți-ar fi dat apă vie”. Cu o doză de umor, femeia face o observație de bun simț, din punctul ei de vedere, întrebându-se cum va putea El să-I dea apă, din moment ce nu are găleată, iar fântâna este adâncă. Fără îndoială că femeia nu a înțeles că Mântuitorul se referea

la o realitate spirituală, nu la apa din fântână. De aceea, El continuă dialogul, vorbindu-i de o apă curgătoare spre viața veșnică. La cererea femeii de a-i da din apa respectivă, Mântuitorul o trimite după soțul ei și-i dezvăluie câteva realități din viața ei personală. Impresionată de aceste dezvăluiri, femeia își dă seama că are în față un prooroc și îi cere să o lămurească privind raportul dintre religia iudaică și cea a samarinenilor,

impregnată cu elemente păgâne. Mântuitorul îi răspunde în doi timpi. Astfel, El situează religia iudaică a Vechiului Testament ca fiind superioară celei păgâne, prima fiind revelată și având rolul de a pregăti omenirea în vederea mântuirii. În a doua parte a răspunsului Său, Mântuitorul

prevestește apariția iminentă a unei noi religii, religie revelată și spiritualizată: „Dar vine ceasul și acum este când adevărații închinători se vor închina Tatălui în duh și în adevăr”. După dialogul Lui cu Nicodim, aceasta este a doua vestire a întemeierii noii religii (Ioan 4, 3-43).

Dincolo de această proorocie, foarte importantă, dialogul cu femeia samarineancă prezintă un interes deosebit prin faptul că Mântuitorul

are o abordare cu totul diferită decât cea a iudeilor față de cei de alt neam. Am arătat mai înainte ostilitatea deosebită dintre iudei și samarineni. Chiar dacă și unii și alții aveau aceeași obârșie etnică, avându-i ca strămoși pe vechii patriarhi Avraam, Isaac și Iacov, calea de împăcare între ei era imposibilă. Și totuși, Mântuitorul stă de vorbă cu o femeie samarineancă, fapt care îi uimește până și pe ucenicii Săi, iar mai apoi, la invitația localnicilor, rămâne două zile în cetatea Sihar, propovăduind cuvântul lui Dumnezeu.

Cu siguranță că această atitudine demonstrează că noua Sa învățătură, precum și noua religie pe care El o înființează prin întreaga Sa operă de răscumpărare, nu se adresează doar poporului evreu, ci întregii omeniri.

Pe de altă parte, relația Mântuitorului față de samarineni, în contradicție totală cu cea a contemporanilor Săi, poate fi un bun exemplu pentru cei de astăzi. Noi, ucrainenii, în decursul istoriei, prin dezvoltarea unor tradiții zonale specifice (de altfel, tradiții pline de bogăție și frumusețe), ne-am numit sau am fost numiți fie huțuli, fie rusini, fie ruteni etc. Din păcate, nu întotdeauna relațiile dintre aceste grupări spiritual-culturale ucrainene sunt relații de colaborare, cum ar fi normal. De aceea, considerăm că dialogul Mântuitorului cu femeia samarineancă poate fi relevant pentru îndepărtarea oricăror animozități dintre fiii aceluiași neam.

Pr. dr. Dumitru COLOTELO

Ori de câte ori, în cadrul liturghiei duminicale, ascult rugăciunea pentru pomenirea celor căzuți pe front, am o trăire specială, cu gândul expres la tânărul meu unchi, Ilie Daneliuc, căzut în 1942, la Stalingrad. Avusese doar 19 ani neîmpliniți când a fost trimis pe front. Avem foarte puține și foarte scurte scrisori de la el, câte a apucat să le expedieze. De aceea, tot spre el mă poartă gândurile și anul acesta, când slujbele de pomenire sunt dedicate, în primul rând, eroilor din Primul Război Mondial.

La 8 mai, în orașul nostru a fost invitată mult vestita corală preotească „Armonia” din Constanța, care avea un repertoriu patriotic, dedicat omagierii Anului Centenar. Spectacolul s-a încheiat cu un cântec, care a copleșit întreaga audiență. Aplauzele prelungite s-au efectuat cu toți spectatorii ridicați în picioare.

Textul cântecului a fost găsit în ranița unui soldat necunoscut, căzut pe front în toamna anului 1918, pe muntele Sorica, lângă Azuga. Acela fusese un punct-cheie în luptele pentru cucerirea Ardealului, care, de altfel, au și fost finalizate prin birușina românilor.

Este vorba despre emoționanta poezie „Nu plânge, Maică Românie!” care a fost pusă pe note de arhidiaconul Doru Emanuel Pantazi. Tot el a și cântat-o. Interpretarea a fost răvășitoare atât datorită vocii mult înzestratului solist al ansamblului născut la Bacău, cât și grație ingenioasei orchestrații, semnate de un alt membru al acestui ansamblu, Vali Vădănoiu. Finalul concertului de binefacere a constituit o încununare a emoțiilor la care au fost înălțate trăirile tuturor celor ce au avut privilegiul să se afle în sală.

Cu toate că textul este deja bine cunoscut, îmi voi permite să-l reproduc acum, așa cum l-am înregistrat pe telefon, cu acele, foarte mici, modificări, la strofa a doua..

Nu plânge, Maică Românie, // Că am să mor neîmpărțășit! // Un glonț pornit spre pieptul // Cu pieptul meu eu l-am oprit.

Nu plânge, Maică Românie! // E rândul nostru să luptăm. // Și din pământul ce arde // Nicio fărâ-mă noi nu lășăm!

Pelerinaj în Anul Centenar

Nu plânge, Maică Românie! // Pentru dreptate noi pierim. // Copiii noștri, peste veacuri, // Onoare ne vor da, o știm.

Nu plânge, Maică Românie! // Adună tot ce-i bun sub soare, // Ne cheamă și pe noi la praznic, // Când România va fi Mare!

Întâmplarea face ca pentru mine să nu fi fost în premieră decât melodia pe care a fost pusă poezia eroului anonim. Textul acestei poezii-mesaj mi-a răvășit sufletul încă de atunci când am auzit-o pentru prima dată. S-a întâmplat anul trecut, când mă aflam într-o biserică românească din Italia, anume în orașul Alessandria, unde trăiește acum sora mea Maria, împreună cu copiii și nepoții ei. Era chiar în ziua de 1 Decembrie. Deși era vineri, s-a ținut Sfânta Liturghie, căci era sărbătoare națională. În biserică, au fost arborate două steaguri tricolore, iar la finalul slujbei, s-a cântat în cor Imnul României, textul întreg, care a fost distribuit fiecărui participant. Preotul se numește Mihai Oancea, dar despre dumnealui, ca preot misionar-patriot, s-ar cuveni să scriu un text special. Sunt multe lucruri interesante. Am întâlnit și oameni care străbat distanțe, chiar și cu trenul, ca să vină să-l asculte. Într-una din zile, mi s-a adresat o astfel de credincioasă, pe nume Anna, care vorbea o română aproximativă, cu un pronunțat accent slav. Era o ucraineană din satul Mahala, județul Cernăuți. Ea era bucuroasă să vină la biserică românească, chiar dacă lucra la 25 km depărtare de oraș. De altfel, nu era singura ucraineană întâlnită acolo. Din păcate, mai mult de jumătate de bălăuțeni este plecată afară. De aceea, nu este de mirare că m-am reîntâlnit, în Alessandria, nu doar cu mulți consăteni, ci și cu rude apropiate, cu băiatul vărului, pe nume Daneliuc Vasile, care este acolo împreună cu familia sa, cu două foste

colege de clasă, ba chiar și cu o absoventă a Facultății de Filologie din Suceava, secția Limba și literatura ucraineană. Această fostă studentă a Aspației Reguș-Seserman nu a profesat decât un singur an în țară. Soțul ei, profesor de matematică, a urmat-o, în aceleași circumstanțe, de a-și asigura o situație materială mai bună. Totuși, spre deosebire de mulți alții, copiii lor sunt educați frumos, creștinește: în casă, vorbesc și limba maternă foarte bine, frecventează regulat biserica, pe pereți sunt icoane ortodoxe. Ambii părinți cântă în strană.

Rândurile de mai sus au fost provocate și de o altă trăire-eveniment, de care m-a învrednicit Dumnezeu să am parte, anume pelerinajul anunțat în titlu. Când mă hotărâsem să particip, încă nu realizam dimensiunile evenimentului în sine, precum și rezonanțele de profunzime, care ne-au marcat pe noi toți, cei ce am fost acolo, la Alba Iulia, în zilele de 9 și 10 mai.

Odată porniți, un convoi de 12 autocare numai din zona Onești, a început să prindă contur adâncă semnificație a momentului. Împreună cu celelalte parohii ale județului Bacău, mobilizate în același demers, alcătuim o imensă biserică pe roți, menită să refacă, simbolic, Marea Unire dintre Moldova și Transilvania, la împlinirea celor o sută de ani binecuvântați. Sufletele ni s-au umplut de sentimente nemaiîncercate: suntem privilegiați, deoarece facem parte din generația centenară. De aceea suntem datori să prețuim trecutul, să ne mândrim de înfăptuirile marilor înaintași, însă, totodată, suntem responsabili, privind viitorul. Care este mesajul transmis urmașilor noștri?

Ar fi fost frumos, dacă aș fi avut posibilitatea să relatez pe îndelete emoțiile și trăirile prilejuite de acest, zic eu, mare și inedit eveniment: Pelerinaj în Anul Centenar. Dar îmi dau seama că nu poate constitui un articol pentru publicația dumneavoastră, deoarece nu este nici direct legat de etnia noastră, nici nu este expediat în timp reglementar.

Așadar, m-am hotărât să vă trimit totuși aceste gânduri și trăiri ale mele, căci se cereau exprimate, indiferent la cine le va fi fost sortit să ajungă.

Valeria ȘOUCALIUC

Întâlnire între generații la Bălcăuți

Activitățile de formare-dezvoltare a personalității umane implică folosirea unor acțiuni diverse specifice celor trei tipuri de educație: educația formală, non-formală și informală deoarece fiecare ființă umană învață în cele mai diferite contexte - acasă, la școală, în grupul de prieteni, prin joc, prin interacțiunea cu ceilalți etc.

O îngemănare a acestor trei tipuri de educație este realizată în cadrul programului național „Școala altfel: Să știi mai multe, să fii mai bun!”. Scopul acestui program „este implicarea tuturor copiilor preșcolari/elevi și a cadrelor didactice în activități care să răspundă intereselor și preocupărilor diverse ale copiilor preșcolari/elevi, să pună în valoare talentele și capacitățile acestora în diferite domenii, nu neapărat în cele prezente în curriculumul național, și să stimuleze participarea lor la acțiuni

variate, în contexte nonformale” (ANEXA la ordinul MECS nr.4496 /13.07.2015).

Competențele și atitudinile dezvoltării elevilor în cadrul învățării nonformale includ: competențe interpersonale, capacitatea de a lucra în echipă, încrederea în sine, disciplina, responsabilitatea, capacitatea de planificare, coordonare și organizare, capacitatea de a rezolva probleme practice etc. La Școala Gimnazială din Bălcăuți programul „Școala altfel” s-a desfășurat în acest an școlar în perioada 23-27 aprilie.

În cadrul proiectului „Veșnicia s-a născut la sat” desfășurat în săptămâna „Să știi mai multe, să fii mai bun!”, un grup de elevi din clasa a VI-a de la Școala Gimnazială din Bălcăuți a încercat să des-

copere comoara din casa bunicilor lor. Activitatea a fost structurată în trei secțiuni distincte: „Lada de zestre a bunicii”, „Călătorie culinară în bucătăria ucraineană”, „Povesteaiei”.

Activitatea a reprezentat o lecție deschisă despre identitatea locală, etnografică, lingvistică și culturală. Ajutați de

cele trei bunici prezente la activitate, elevii au descoperit drumul firului de ață din „lada de zestre a bunicii”. Povestirile despre „cum a fost cândva” i-au ajutat pe copii să pătrundă în atmosfera habitatului tradițional rural.

„Călătoria culinară în bucătăria ucraineană” a fost un răsfaț gastronomic în toată regula. Înainte de a savura produsele delicioase, copiii au prezentat ingredientele și modul de preparare a acestora.

„Povesteaiei” a fost spusă de bunicile prezente și ilustrată de către fete care au fost îmbrăcate în costumele populare scoase din lada de zestre. Semnele cusute pe ie, dincolo de ornament, constituie un mesaj transmis de creatorii acestor minunății vestimentare. Aceste semne identitare spun, celor care știu să asculte, povestea începutului lumii și veșnicia sufletului uman.

Această activitate desfășurată „altfel” și avându-le alături pe bunicile și mamele copiilor a stat sub semnul cunoașterii, al ludicului și al creativității și a generat sentimente pozitive cu privire la bogăția culturală a satului tradițional, a însemnat o întoarcere în timp, un dialog între trecut, prezent și viitor și a creionat zâmbete pe chipurile celor implicați în activitate.

Lăcrămioara GRIGORCIUC

Cu gândul la Taras Șevcenko

Despre Marele Bard ucrainean, Taras Hryhorovyci Șevcenko, putem scrie mereu și oricând, deoarece el este mereu prezent în inima și în sufletul fiecărui ucrainean care îl prețuiește.

Taras Șevcenko a fost omagiat întreaga lună martie de ucrainenii din toate colțurile României și nu numai, deoarece ucrainenii sunt împrăștiați în întreaga lume. Taras Șevcenko trebuie slăvit și

când recită versuri din vasta lui operă, care oglindește multă durere și mult chin, fiindcă el a iubit poporul ucrainean și de aceea a luptat prin versuri și prin picturile sale pentru libertate, pentru pace, pentru iubire și pentru dreptate.

Grupul vocal ucrainean „Vocile Negostinei” l-a omagiat pe marele poet prin cântec și vers la Iași și la Siret. Am fost prezenți pe scena Casei de Cultură din Iași la invitația domnului Hrihorciuc Victor, președintele Organizației județene Iași a UUR, iar pe scena Casei de Cultură din Siret am fost invitați de domnul Ilie Sauciuc, președintele Organizației județene a UUR Suceava. Pe ambele scene am interpretat cântece pe versurile lui Taras Șevcenko, cât și des-

pre el: „Dumy moi, dumy moi” (Gândurile mele), „Sadok vyșnevyi kolo chaty” („Zapovit” (Testamentul), „Tam de syvyi Dnipro” (Acolo unde curge Niprul cenușiu), „Zaliubylasea v Șevcenka” (M-am îndrăgostit de Șevcenko – versurile și linia melodică scrise de poetul

negostinean Mihai Voloșciuc), „Dyteacea pryseaha” (Jurământul copilului). La ambele spectacole au fost prezente și alte formații, chiar și din Ucraina. Toate grupurile s-au prezentat la un înalt nivel artistic transmițând spectatorilor sentimente de admirație și respect față de Marele Bard ucrainean, Taras Șevcenko.

Felicia GRIGORAȘ

respectat prin cântec și vers, iar acestea trebuie să fie alese cu mare grijă. Nu orice cântec poate fi interpretat pe scenă atunci când vorbim despre Taras Șevcenko, ci numai pe versurile lui sau despre el. Taras Șevcenko a îndurat iobăgia, sărăcia, a suferit în închisoare, a suportat umilințele și bătaia de joc din serviciul militar. Pe obrazul ucrainenilor trebuie să se prelingă lacrimi atunci

SYLVESTR IARYCEVSKYI OMAGIAT LA SUCEAVA

Anul acesta, la 30 martie, s-au împlinit o sută de ani de la moartea lui Sylvestr Iarycevskyi, om de seamă ucrainean din Bucovina. El a fost scriitor, pedagog și un valoros activist nu numai pe tărâm cultural, ci și pe cel social.

și pentru cititorii din România, cu atât mai mult cu cât viața și creația sa au fost strâns legate de Bucovina.

În contextul acțiunilor întreprinse cu ocazia comemorării sale, filiala locală Suceava a Uniunii

Scriitorilor din Ucraina), inspector școlar prof. Lucia Mihoc, prof. Eusebie Fraseniu și doamna Viktoria Birucenko din Kiev din partea conducerii Proiectului Ucraina-Uniunea Europeană „Renaștem prin Ucraina / Відроджуємось Україною”.

Dumnealor au prezentat viața și creația literară a lui Sylvestr Iarycevskyi subliniind faptul că acesta a fost un scriitor – promotor al ucrainismului, aducând o însemnată înnoire a literaturii ucrainene,

ciuc cu multe citate din creația scriitorului.

Doamna Viktoria Birucenko din Kiev, mulțumind organizatorilor pentru invitația de a participa, împreună cu soțul său, la acest eveniment, a arătat, printre altele, că este impresionată de modul cum ucrainenii, îndeosebi cei bucovineni din România, cinstesc memoria acestui important scriitor. Totodată, a dăruit filialei locale Suceava a UUR un interesant calendar intitulat „Знай наших” („Cunoaște-i pe ai noștri”).

După ce, din partea ascultătorilor, au fost adresate prezentatorilor câteva întrebări referitoare la tema în discuție, și după primirea răspunsurilor, a urmat un frumos moment artistic oferit de renumitul cor „Vocile Negostinei” din Negostina care a interpretat câteva cântece ucrainene adecvate momentului omagial. În încheiere, domnul Boreslaw Petrașuc a mulțumit tuturor celor prezenți, în mod deosebit invitaților de onoare din Ucraina, pentru participare și pentru contribuția pe care au adus-o la reușita acestui eveniment care urmează altui eveniment asemănător dedicat tot personalității lui Sylvestr Iarycevskyi desfășurat în luna septembrie 2014 la Siret, atunci cu participarea și a Excelenței Sale consulul general al Ucrainei la Suceava, domnul Vasyl Boieciko. Atunci acțiunea a avut un caracter amplu, cu slujbă religioasă la biserică și depunere de lumânări și coroane de flori la mormântul lui Sylvestr Iarycevskyi din cimitirul orașului Siret. Ca și atunci, și acum s-a reînnoit propunerea ca, în memoria acestui mare om de cultură, la Siret să fie instalat un monument (bust), deoarece, pe lângă faptul că el a fost un deosebit om de cultură cu care se mândrește nu numai Ucraina, ci și Bucovina, Sylvestr Iarycevskyi a fost și un destoinic primar al acestui oraș, meritând astfel atenția și respectul cuvenit din partea locuitorilor orașului. Și noi, împreună cu participanții la evenimentul omagial de la Suceava, ne alăturăm și susținem propunerea respectivă, fiind convinși că ea se va concretiza cât mai curând, spre cinstea și lauda edililor orașului Siret.

Iarema ONEȘCIUC

S-a născut la 16 ianuarie 1871, în localitatea Rohatyn, regiunea Ivano-Frankivsk, Ucraina. Provenea dintr-o familie cu stare socială modestă, dar care prețuia învățătura și cultura. După terminarea școlii primare din localitatea natală s-a înscris la Facultatea de Filosofie a Universității din Viena. Ca profesor a predat în liceele din Kolomyia, Przemyśl (Polonia),

Ucrainenilor din România a organizat vineri, 20 aprilie, la sediul din Suceava o acțiune de omagiere a acestui important om de cultură ucrainean. La eveniment au participat invitați din Ucraina (Cernăuți și Kiev), numeroși membri ai comunității ucrainene din Suceava, dar și din alte localități – Siret, Rădăuți, Gura Humorului, Cacica, Negostina, Bălcăuți și studenți de la Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava.

În deschidere, a luat cuvântul domnul inginer Boreslaw Petra-

fiind un patriot devotat țării-mamă, Ucraina. Dar, cunoscând și alte limbi, cunoscând folclorul german și polonez, a fost un valoros traducător. Totodată, a fost și un militant pentru libertate, unitate și independență, un poet al frăției

Kitman și Siret. Deoarece, în afară de limba ucraineană, cunoștea și limbile germană, polonă și latină, asta l-a ajutat mai târziu să facă traduceri din aceste limbi.

Și-a început activitatea literară de timpuriu. Era un talentat scriitor, printre creațiile sale numărându-se poeme, balade, fabule, dar și piese de teatru. Ultima parte a vieții sale a petrecut-o la Siret, unde a fost profesor la gimnaziu, director, dar și primar (Burgermeister) al acestui oraș. A murit, regretabil, în anul 1918 tânăr, la numai 47 de ani. Cu toate acestea, întreaga sa activitate literară, pedagogică și socială l-a făcut remarcabil, cunoscut nu numai în Bucovina, în Ucraina, dar și în alte țări.

Personalitatea sa, creația sa literară prezintă un important interes

șuc, care, în numele organizatorilor, a prezentat importanța evenimentului. Înainte de desfășurarea programului, preotul Nicolae Nicolaișen a oficiat un moment religios rostind o rugăciune de pomenire urmată de un moment de reculegere atât în memoria lui Sylvestr Iarycevskyi, cât și a celor doi membri marcanți ai comunității trecuți în neființă la începutul acestui an.

În cadrul acțiunii de omagiere, au luat cuvântul domnul profesor universitar doctor Volodymyr Antoficiuk de la Universitatea Națională „Iuri Fedkovyci” din Cernăuți, prof. Ioan Chideșciuc (de curând devenit membru al Uniunii

și iubirii universale. Fiind și foarte credincios, Sylvestr Iarycevskyi a acordat multă atenție și a abordat de multe ori în scrierile sale și teme biblice. Printre altele, s-a arătat că scriitorul, trăind ultima parte a vieții sale în orașul Siret, a lăsat „nu numai o moștenire literară, dar și o familie de intelectuali de elită ai orașului – profesorii Iarycevskyi și Pânzariu care de atunci și până azi au dus ștafeta tatălui, socrului și bunicului lor, slujind cu credință învățământul, cultura sireteană și oamenii orașului istoric” (I. Chideșciuc). Referirile la creația literară au fost deseori exemplificate, îndeosebi, de către domnii Volodymyr Antoficiuk și Ioan Chideș-

Lui „florar“, plecăciune!

Florar, lună căreia îi place să ia pulsul floral al Universului, ca să se simtă în ritm de armonie înmiresmată cu el.

Florar, lună pentru care busola dragostei este floare; în consecință, dragostea își întocmește dispoziții și planuri de acțiune după inimile florilor.

Florar, arzător ca opaițul muzei în semiobscuritatea unei înserări peste un plai cu flori de câmp, distinge clar fața persoanei iubite și scrutează, cale de o sărutare, drumul spre zâmbetul de duioșie răătăcită al acesteia.

Florar, metamorfozat dintr-o dată într-un licurici, care se împărtășește sorbind dintr-al ierbii verde potir roua unei dimineți fericite.

Florar, plai de eros universal, sufletesc și trupesc.

Florar, orbitor ca o narcisă, ca un crin alb; te orbește, lin, pe măsura anotimpului liric lăuntric parcurs.

Florar, admiră berzele întoarse la cuiburile lor; de-acum moașele or să-și suflece... mânecile de la halate.

Florar – o premergere a firescului Eros în dragostea fiecăruia, la atingerea inimii cu o floare.

Florar, lună ce nu mai are chef de monotoniile și monocordiile unor ospătari, obișnuiți cu sloganul: „Pimăvara vine, vineeee!“.

Florar, luna cincea-n calendar, prin inimi și inimi, dincolo de orice loc: comuniune nespațială de Iubire Divină cu bună mireasmă.

Florar, pentru că este o lună altruistă: acceptă de bună voie ca toamna să numere bobocii, iar ghiociei de la tâmple în... toamna vieții.

Florar, o lună ca dragostea, bună la toate; de pătimește cineva rău, să se deprindă a iubi barem o floare.

Florar, lună ce poate fi comparată cu o

expoziție florală rotundă ca Pământul, de talie mondială, dar căreia nu poți să-i afli suprafața admiratorilor folosind doar formula „pi ori rază la pătrat“.

Florar, evident, dacă trecem dincolo de ceea ce oamenii numesc în mod uzual „bucet de flori“ ca peste un mănunchi important dintr-o dragoste care te copleşte.

Florar, ei, da! Admisibil, ca idee, că le mai crește pensionarelor pensia cu o... floare!

Florar, blând, cu flori așternute pe morminte, iar sub flori cei ce-au fost flori în timpul vieții lor.

Florar sau poienite, ca un apel cu flori... de ochii pădurii!

Florar, castani înfloriți: candelabre de seară.

Florar, an de an, stigmat florar de... nu-mă uita!

Florar când, în sfârșit, și florile de câmp ar avea ceva de spus, cade cortina și urmează „Cireșar“.

Mihai MATEICIUC

Mychailo Koțiubynskyi

(Urmare din numărul 357/358)

Mă întorceam acasă târziu. Ajungeam înmiresmat de aroma câmpiilor, proaspăt ca o floare sălbatică. În cutele hainelor mele, aduceam mirosul câmpiilor, precum biblicul Isaac. Liniștit, singuratic, mă așezam, undeva, în pridvorul vreunei case părăsite și mă uitam cum se construia noaptea. Cum așeza coloane ușoare, cum împletea o mreajă de umbre, cum disloca și ridica pereți nesiguri și oscilanți, iar când toate acestea se întăreau, și se întuneca, întindea, deasupra, o cupolă cu o baie de stele.

Acum, pot dormi liniștit, pereții tăi puternici vor sta între mine și lumea întreagă. Noapte bună, ogoare. Și ție, cucule. Eu știu că mâine, odată cu soarele de dimineață, va pătrunde, în casa mea, contralto-ul tău: „Cu-cu!... cu-cu!...“. Și salutul tău îmi va însufleți, subit, starea de spirit, prietena mea cea mai apropiată.

Trepov! Overko! Pava! Patru degete în gură – și fluieratul sălbatic, de stepă. Aleargă. Precum trei urși albi. Poate mă vor sfâșia sau, poate, vor primi invitația în câmp. Ho-ho! Acel Overko nu poate fără pozne. Sare ca un vițel prost și privește într-o parte cu ochiu-i roșu. Trepov își poartă cu mândrie blana și-și potrivește etichete, ca niște coloane albe. Ciulește urechile retezate. Pava pășește atent, își mișcă melancolic dosul și rămâne mai în urmă. Eu merg în urma lor și văd unduirea ușoară a celor trei coloane vertebrale flocoase, moi, pufoase și puternic-animalice.

Pare că nu le prea place, cam dogorește, astăzi, soarele, făcând din ei niște pete atât de expresive, însă eu mă simt profund îndatorat soarelui și merg, pur și simplu, spre el, față-n față. Să mă întorc la el cu spatele – doamne ferește! Câtă necunoștință. Sunt foarte fericit că-l întâlnesc, aici, pe aceste întinderi, unde nimeni nu-i va ascunde fața, și-i spun: soare! Îți sunt recunoscător. Tu semeni, în sufletul meu, sămânța de aur – cine știe ce va ieși din acel germen.

Poate, flăcări?

Ești prețios pentru mine. Eu te beau, soare, beau băutura ta caldă, dătătoare de viață, beau precum copilul sugă laptele din sânul mamei, la

INTERMEZZO

fel de cald și scump. Chiar și atunci când arzi, – torn în mine, cu nesaț, băutura arzătoare și mămbăt de la ea.

Te iubesc.

Deoarece... ascultă:

Am apărut pe lume din negura „necunoscutului“, și prima mea răsuflare, și prima mea mișcare – în întunericul pântecului matern. Și, până în ziua de azi, acel întuneric mă domină – toate nopțile, jumătate din viața mea, el stă între mine și tine. Slugile lui – norii, munții, închisorile – te ascund de mine – și noi, toți trei, știm bine că, inevitabil, va veni vremea, când eu, precum sarea în apă, mă voi dizolva în el pentru totdeauna. Tu, soare, ești doar un musafir în viața mea, un musafir mult așteptat, – iar când pleci, eu mă agăț de tine. Îți prind ultima rază de pe nori, te prelungesc în foc, în lampă, în focuri de artificii, te culeg din flori, din râsul de copil, din ochii iubitei. Când te stingi și fugi de mine – îți creez chipul, îi dau numele „ideal“ și-l ascund în inimă. Și el îmi luminează.

Uită-te la mine, soare, și arde-mi sufletul, cum mi-ai ars și trupul, ca să fie inaccesibil acului de țânțar... (Sunt surprins că mă adresez soarelui ca unei ființe vii. Oare, asta înseamnă că-mi lipsește compania oamenilor?).

Mergem prin mijlocul câmpiei. Trei câini ciobănești și cu mine. O șoaptă se leagănă înaintea noastră, răsuflarea spicelor tinere se adună în vapori azurii. Undeva, în lateral, prepelița cântă jilav, iar în secară, a zăngănit struna de argint a greierului. Văzduhul tremură de arșiță, și, în mirajul de argint, dansează plopii îndepărtați. E vast, frumos, calm.

Câinilor le e cald. S-au culcat pe hotar, precum trei clăie de blană, cu limbile atârinate într-o parte și cu un șuierat scurt. M-am așezat lângă ei. Cu

toții respirăm doar. E liniște.

Timpul s-a oprit sau curge? Poate, e timpul?

Ne-am ridicat, leneș, cu toții, leneș călcăm de pe un picior pe altul, și ducem acasă, cu grijă, liniștea. Mergem pe lângă un ogor negru. Arătura pufoasă, neagră, plină de tihnă și speranță mi-a respirat cald în față. Te salut. Odihnește-te, în liniște, sub soare, ești așa de obosit, pământule, ca și mine. Iar eu mi-am lăsat sufletul să intre sub ogorul negru.

Niciodată, înainte, nu simțeam așa de clar, legătura cu pământul, ca aici. În orașe, pământul este îmbrăcat în piatră și fier – și este inaccesibil. Aici, am devenit mai apropiat de el. În diminețile proaspete, primul trezeam apa încă adormită a izvoarelor. Când găleata goală îi atinge, cu fundul, pieptul, ea chiuia gălăgios, prin somn, în adânc și, leneș, se vărsa în ea. Mai apoi, tremura, albăstruie, la soare. Eu o beam proaspătă, rece, încă plină de vise, și mi-o aruncam peste față.

După aceea, era laptele. Băutura albă, aromată, se spuma în sticlă, și, apropiind-o de gură, știam că se varsă în mine, ca niște cârlionți de copil, mazărica moale, pe care, abia ieri, stăteau, în roiuri întregi, fluturașii violet ai florii. Eu beau extract de pajiște.

Sau acea pâine neagră, unică, care miroase așa de bine, sătească. Îmi este apropiată, ca un copil care a crescut sub ochii mei. Iată, aleargă pe câmpii, precum o fiară păroasă, încovoindu-și spatele. Iar, la marginea ogorului, stau morile de vânt, ca niște capcane, pregătindu-și dinții să sfărâme sămânța în făină albă. Eu văd toate astea, iar relațiile mele cu pământul sunt simple și nemijlocite.

Mă simt bogat, aici, chiar dacă n-am nimic. Pentru că dincolo de toate programele și partidele – pământul îmi aparține. Este al meu. Tot, pe de-a-ntregul, mare, măreț, creat deja, încapă în mine în întregime. Acolo îl recreez din nou, a doua oară, – și atunci, mi se pare, că am mai multe drepturi asupra lui.

(Continuare în numărul următor)

Traducere de Mihaela HERBIL

Discursul Președintelui Ucrainei rostit cu prilejul Zilei Victoriei asupra nazismului în cel de-al Doilea Război Mondial (Extrase)

Tovarăși generali și ofițeri, sergenți și soldați, Stimate și dragi familii ale militarilor, părinți ai celor care depun astăzi jurământul,

Dragi veterani,
Stimați ucraineni,

Doresc, înainte de toate, să mă adresez celor 340 de recruți care, practic, peste câteva minute vor depune jurământul de credință poporului ucrainean. Ei vor deveni soldați ai Brigăzii speciale de pază a Statului Major General al Forțelor Armate.

Depunerea jurământului este un moment special, deosebit de responsabil și extrem de emoționant din viața fiecărui om care se află în situația de a-l depune. Știu acest lucru din propria mea experiență, deoarece am depus și eu jurământul și ca soldat, și ca deputat, și ca președinte al Ucrainei.

Dar, în calitate de comandant suprem al Forțelor Armate cu un stagiu de aproape patru ani, vreau să subliniez faptul că voi intrați acum în mod oficial în rândurile Forțelor Armate care, potrivit aprecierilor unui centru analitic internațional de prestigiu, fac parte din primele 10 cele mai puternice armate din Europa. Noi ne situăm pe locul opt pe continent în cadrul acestui rating. De asemenea, Armata noastră este a 29-a în lume. Dar Forțele noastre Armate trebuie să crească și să se întărească mai ales că ne amenință armata țării agresoare care este mai mare și mai puternică, fiind depășită doar de armata partenerului și aliatului nostru – Statele Unite ale Americii.

Forțele Armate ale Ucrainei se bucură de cel mai mare nivel de încredere dintre toate instituțiile de stat ale Ucrainei. Ele constituie mândria noastră națională. Ele sunt rodul efortului comun al societății și statului, al voluntarilor, soldaților, ofițerilor și generalilor din Forțele Armate. Putem afirma fără exagerare că armata noastră este o armată populară.

De-a lungul istoriei, ucrainenii și-au apărat cu arma în mână pământul de dușmani. Legătura dintre generațiile de apărători ai Ucrainei este indestructibilă.

Conform tradiției, zilele acestea cinstim memoria apărătorilor Ucrainei care au luptat și au învins pe diferite pământuri și continente în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Este vorba de străbunii tinerilor care depun azi jurământul: Vadym Vasylykivskyi, Valentyn Karpik, Bohdan Kostenko, Oleksi Kušnir, Vitali Mișcenko, Ihor Oceretnyi. Iar străbunica lui Vladyslav Boșceanyi, Iryna Ivanivna Holubnycea, a plecat pe front la vârsta de 16 ani și a lucrat ca medic de campanie.

Prieteni, ați observat cu toții că folosesc prefixul *stră-*? Strănepoți, străbunici, străbunice. Chiar și cei mai tineri militari din Armata Roșie

au acum aproape 90 de ani sau chiar mai mult. Dar atunci când aceștia aveau 17 ani, acum 73 de ani, ei au pus capăt celei mai sângeroase drame din istoria civilizației umane. Apreciind rolul imens jucat în zdrobirea armatelor celui de-al Treilea Reich de către toate statele din coaliția antihitleristă, noi ne mândrim cu aportul ucrainenilor în obținerea victoriei comune și în salvarea lumii de robia nazistă. Poporul nostru, vlăguit de colectivizarea ce a precedat războiul, de Holodomor, de Marea teroare din anii '30, a pierdut în vâltoarea catastrofei umane mondiale fiecare a cincea fiică și fiu.

Din cauza poziției sale geostrategice, Ucraina a devenit unul dintre principalele câmpuri de operații ale conflagrației mondiale. Pe teritoriul ei s-au desfășurat, timp de 35 de luni, acțiuni de luptă intense între armate regulate.

Cele mai dramatice au fost zilele și nopțile de ocupație dușmană. Milioane de ucraineni pașnici și-au pierdut viața din cauza gloanțelor, a jandarmilor, frigului și a foamei. Hitleriștii au dat foc unui număr de 1,5 mii de sate de pe pământul ucrainean. Naziștii au pustiit lăcașurile noastre sfinte, întreprinderile, instituțiile de învățământ și cultură, monumentele de arhitectură. Aproape jumătate din cele 15 fronturi au fost conduse de mareșali și generali ucraineni, din corpul de generali sovietici ai perioadei celui de-al Doilea Război Mondial făceau parte aproape 300 de ucraineni. Sunt însă ferm convinși că nazismul a fost învins mai ales de soldatul ucrainean. Soldatul de orice naționalitate ar fi fost el. Soldatul care nu lupta pentru Stalin, ci pentru pământul său, pentru țara sa, pentru familia sa.

Fără milioane de soldați ucraineni de pe pământurile de luptă ale celui de-al Doilea Război Mondial luptele nu s-ar fi terminat. Probabil, ar fi durat mult mai mult.

Noi trebuie să știm și să nu uităm faptele de vitejie ale ucrainenilor de pe toate fronturile celui de-al Doilea Război Mondial. De pe malurile Niprului și Donetului, ale Volgăi și Ladogăi, Vis-tulei și Dunării. Pe cerul Britaniei, în deșerturile Africii de Nord, pe malurile Normandiei și pe insulele Oceanului Pacific. În Armata Roșie, în formațiile militare ale țărilor coaliției antihitleriste: SUA, Canada și în întreaga lume, ucrainenii au jucat un rol deosebit de important... Și, bineînțeles, în rândurile Armatei Ucrainene de Insurgenți.

Astăzi, îi cinstim pe cei mai stimați cetățeni ai noștri – oameni în vârstă, soldați din toate armatele care i-au învins pe naziști, pe cei din spatele frontului, pe copii ai războiului, pe muncitori din întreprinderi și pe martirii din taberele de concentrare naziste.

Au trecut anii. După acest război groaznic s-au născut noi generații iubitoare de libertate

care au norocul să trăiască și să muncească într-un stat ucrainean independent. Și la fel ca în anii '30-'40 ai secolului trecut când strămoșii noștri apărau țara de invazia nazistă, noi apărăm acum Ucraina noastră de hoarda moscovită.

Ne plecăm capetele în fața eroilor care și-au îndeplinit datoria militară și până la ultima lor suflare au rămas credincioși jurământului militar. Care și-au dat viața pentru Ucraina.

Memorie veșnică și slavă eroilor!

Dragi tineri soldați,

Astăzi, în prezența părinților, a rudelor și în fața poporului ucrainean, jurați să fiți apărători devotați ai pământului natal. Fie ca serviciul vostru militar în cadrul Forțelor Armate ale Ucrainei să fie încununat de succese și realizări, să vă dezvăluie noi trăsături omenești, să devină o mândrie pentru părinții voștri.

Și să fiți cu toții vii și sănătoși.

Vă felicit călduros cu depunerea jurământului de credință față de poporul Ucrainei.

Aș dori să vă mulțumesc în mod special dumneavoastră, părinților pentru că ați educat fii și fiice, demni cetățeni ai statului nostru, apărători de nădejde ai Ucrainei.

Stimați compatrioți,

Memoria omenească despre victimele umane ale celui de-al Doilea Război Mondial, despre miile de orașe distruse total și sate incendiate avertizează lumea asupra pericolului repetării unei catastrofe similare.

Din păcate, încă mai există maniaci, dispuși să aducă lumea la limita celui de-al treilea război mondial. Și aceștia sunt aci, aproape, ceea ce ne obligă la vigilență și responsabilitate.

În primii doi ani ai celui de-al Doilea Război Mondial, Uniunea Sovietică stalinistă a fost aliatul Germaniei hitleriste. Războiul pe care URSS l-a declarat Finlandei, anexarea și ocuparea Letoniei, Lituaniei și Estoniei au fost tot atâtea exemple ale actelor agresive pe care le-a înfăptuit și regimul nazist în Europa înainte de a-și îndrepta arma împotriva fostului său aliat estic. Popoarele Uniunii Sovietice inclusiv noi, ucrainenii, am plătit pentru aceasta un preț foarte mare și cumplit.

Astăzi, Rusia lui Putin a pășit pe drumul nescotirii grosolane a normelor dreptului internațional, al ruinerii ordinii mondiale, nerecunoașterii frontierelor, negării existenței popoarelor întregi și agresivității împotriva statelor vecine.

Am convingerea că, prin eforturi comune, vom învinge și de această dată agresorul și vom instaura pacea. Pacea este ceea ce îi trebuie Ucrainei. Și ea va fi asigurată pe pământul ucrainean. Vă felicit, dragi ucraineni, cu prilejul Zilei Victoriei asupra nazismului în cel de-al Doilea Război Mondial.

Slavă Ucrainei!

Pagină realizată de Ion ROBCIUC

UCRAINA - mai aproape